

ЗК „УНИКА“ АД

Отчет за платежоспособност и финансовото състояние 2017

Мисли

Съдържание

1	Дейност и резултати	4
Докладът е разработен изцяло в съответствие с ял. 129 от Кодекса на застраховането		
1.1	Дейност	4
1.2	Резултати от подписваческа дейност	6
1.3	Резултати от инвестиционна дейност	9
1.4	Резултати от други дейности	10
1.5	Друга информация	11
2	Система на управление	11
2.1	Обща информация относно системата на управление	11
2.1.1	Надзорен съвет	12
2.1.2	Управителен съвет и комитети	12
2.1.3	Ключови функции	13
2.1.4	Възнаграждение	16
2.2	Изисквания за квалификация и надеждност	17
2.3	Система за управление на риска, включително собствена оценка за риска и платежоспособността (СОРП)	19
2.3.1	Основна информация	19
2.3.2	Управление на риска, управленска и организационна структура	20
2.3.3	Риск стратегия	22
2.3.4	Процес по управление на риска	22
2.3.5	Комитети по отношение на риска	24
2.3.6	Собствена оценка на риска и платежоспособността	24
2.4	Система за вътрешен контрол	26
2.4.1	Система за вътрешен контрол	26
2.4.2	Функция по проверка на съответствието	28
2.5	Функция по вътрешен одит	28
2.6	Актюерска функция	29
2.7	Възлагане на дейности на външни изпълнители	29
2.8	Оценка на целесъобразността на системата за управление	31
3	Рисков профил	32
3.1	Преглед на рисковия профил на компанията	32
3.2	Подписвачески риск	34
3.2.1	Описание на риска	34
3.2.2	Рискова експозиция	35
3.2.3	Оценка на риска	37
3.2.4	Концентрация на риска	38
3.2.5	Техники за намаляване на риска	38
3.3	Пазарен риск	40
3.3.1	Описание на риска	40
3.3.2	Рискова експозиция	40
3.3.3	Оценка на риска	42
3.3.4	Концентрация на риска	44

3.3.5	Техники за намаляване на риска	45
3.4	Кредитен риск	45
3.4.1	Описание на риска	45
3.4.2	Рискова експозиция	45
3.4.3	Оценка на риска	46
3.4.4	Концентрация на риск	46
3.4.5	Техники за намаляване на риска	46
3.5	Ликвиден риск	46
3.5.1	Описание на риска	46
3.5.2	Оценка на риска и техники за намаляване	47
3.6	Операционен риск	47
3.6.1	Описание на риска	47
3.6.2	Рискова експозиция	48
3.6.3	Оценка на риска	48
3.6.4	Концентрация на риска	49
3.6.5	Техники за намаляване на риск	49
3.7	Стрес тестове и анализ на сценариите	49
3.7.1	Подписвачески риск и пазарен риск	49
3.7.2	Кредитен риск	53
3.7.3	Операционен риск	53
3.8	Други значими рискове	53
3.9	Друга допълнителна информация	54
4	Оценка за целите на платежоспособността	54
4.1	Активи	55
4.2	Технически резерви	62
4.2.1	Технически резерви общо застраховане	63
4.2.1	Технически резерви животозастраховане	66
4.3	Други пасиви	66
5	Управление на капитала	68
5.1	Собствени средства	68
5.2	Капиталово изискване за платежоспособност и минимално капиталово изискване	73
5.3	Използване на подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока, при изчисляването на КИП	75
5.4	Разлика между стандартна формула и използвани вътрешни модели	75
5.5	Нарушения на минималното капиталово изискване и нарушения на капиталовото изискване за платежоспособност	75
5.6	Друга информация	75

1 Дейност и резултати

Докладът е разработен изцяло в съответствие с ял. 129 от Кодекса на застраховането

1.1 Дейност

Застрахователна Компания „УНИКА“ АД е част от международната УНИКА Иншурънс Груп – Компания с над двувековна традиция и опит в застраховането. Дружеството предоставя на своите потребители модерни застрахователни решения на базата на широко продуктово портфолио по всички направления в общото и здравно застраховане. Повече от 25 години ЗК „УНИКА“ АД неизменно е сред водещите застрахователни компании у нас и се е утвърдила като символ на надеждност и коректност за своите клиенти и партньори.

Това, което най-силно отличава УНИКА на българския застрахователен пазар, е устойчивото развитие на бизнеса, динамичните ръстове, иновативен бизнес подход и стремеж да създава тенденциите и да бъде двигател за модернизирането на застрахователната индустрия.

Данни за контакт с дружеството:

ЗК „УНИКА“ АД
бул. „Тодор Александров“ № 18
1000 София
Тел. 0700 111 50
Email: info@uniqa.bg
web: www.uniqa.bg

Финансовият надзор над дружеството се осъществява от страна на Комисия за финансов надзор.

Комисия за финансов надзор
ул. Будапеща 16
1000 София
www.fsc.bg/bg/

През отчетната финансова година за одитори на дружеството бяха избрани „Прайсуотърхаус Купърс Одит“ ООД и Мазарс ООД¹.

„Прайсуотърхаус Купърс Одит“ ООД
бул. „Мария Луиза“ 9-11
1000 София
<http://www.pwc.com/bg/en.html>

„Мазарс“ ООД
бул. „Цар Освободител“, сграда на БНП Париба
1000 София
www.mazars.com

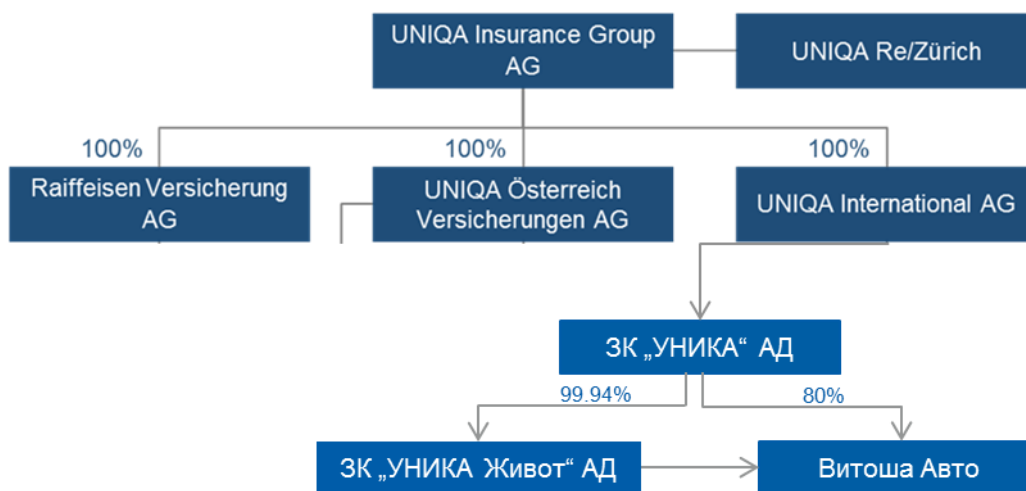
¹ От началото на 2017 годишните финансови отчети на застрахователя, както и годишни справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1 от КЗ се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България.

Акционерна структура

Акционерната структура на ЗК „УНИКА“ АД остава непроменена през финансовата 2017 г. Към края на 2017 г. акционерният капитал възлиза на 10 440 000 лева, разпределен в 5 220 000 броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 2 лева всяка. Последна промяна в акционерната структура на дружеството бе извършена през 2015 г., когато ЗК „УНИКА“ АД издаде 500 000 броя нови поименни безналични акции.

Основен акционер в дружеството е УНИКА Интернационале Бетайлигунгс-Фервалтунгс ГмбХ, който държи 99.906% от регистрирания капитал, а останалата част е притежание на 13 физически лица и 1 (едно) юридическо лице, с общ дял от 0.094%.

Структура на компанията

Фигура 1 Структура на ЗК „УНИКА“ АД

Крайният собственик на ЗК „УНИКА“ АД е публичното дружество УНИКА Иншурънс Груп (UNIQA Insurance Group AG), чийто акции се търгуват на Виенската фондова борса.

Към 31.12.2017 г. ЗК „УНИКА“ АД притежава инвестиции в две дъщерни предприятия – ЗК „УНИКА Живот“ АД и „Витоша Авто“ ООД в общ размер на 13 288 000 лева. Инвестицията в ЗК „УНИКА Живот“ АД възлиза на 13 044 000 лева или с дял от 99.94% от капитала на дъщерното дружество. Основната дейност на ЗК „УНИКА Живот“ АД е записването на животозастрахователен бизнес. Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 000 лева и съставлява 80% от капитала на дружеството. Основната дейност на Витоша Авто е закупуване и продажба на нови и употребявани автомобили и резервни части, отдаване под наем на автомобили, офиси и офис оборудване.

ЗК „УНИКА“ АД изготвя консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО). Допълнителна информация за консолидираните и асоциирани дружества може да се открие в Приложение I - Свързани и асоциирани дружества (31 декември на 2017 г.).

Основни бизнес единици

ЗК „УНИКА“ АД, предлага на своите клиенти широка гама от застрахователни продукти и услуги по всички направления в общото и здравно застраховане (подобно на общо застраховане). В общо застраховане се предлагат продукти със застрахователно покритие срещу пожар, пълна застраховка на моторни превозни средства, застраховка на отговорности, застраховки при пътуване в чужбина и др.

Повечето застрахователни полици по общо застрахователните продукти са краткосрочни, обикновено до три години. Широкото разпространение сред множество клиенти и относително краткия срок на тези продукти прави тази линия бизнес атрактивна от капиталова гледна точка. Общозастрахователните продукти предлагат покрития за физически и юридически лица, както и частни застраховки срещу щети. Общият премиен обем възлиза на 58,399 хил. лв.

Съществени трансакции или събития след датата на публикуване на баланса на дружеството

Не са извършвани съществени трансакции след датата на публикуване на баланса на дружеството.

Правна-организационна форма, структура на управление

По своята правно-организационна форма ЗК "УНИКА" АД е акционерно дружество (АД), със седалище гр. София, Република България. ЗК "УНИКА" АД е застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането и е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 040451865. Управлява се с двустепенна система на управление с надзорен и управителен съвет. Повече информация може да се открие в Глава 2 Система на управление от настоящия доклад.

Съществени процедури и трансакции в рамките на дружеството

По-подробна информация се съдържа в глава 2.1.4 *Отношения със свързани организации и частни лица*.

1.2 Резултати от подписваческа дейност

Следващата глава представя резултатите от подписваческата дейност на ЗК „УНИКА“ АД за отчетния период. Данните предоставят информация както на агрегирано, така и на индивидуално ниво (разпределени по линии бизнес).

Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане, Бруто

в хил. лв.	Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане											
	Брутна записана премия		Брутна спечелена премия		Брутни възникнали претенции		Промени в други технически резерви - бруто		Брутни възникнали разходи		Технически резултат - бруто	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Застраховане във връзка с медицински разходи	214.67	216.29	205.46	222.81	26.71	16.32	0.00	0.00	94.37	122.52	84.37	83.97
Застраховане във връзка със защита на доходите	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства	7 886.20	9 778.47	8 309.21	13 081.00	10 487.62	15 213.36	1 862.60	3 002.86	1 536.49	1 773.16	-5 577.50	-6 908.38
Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	21 022.22	20 888.26	19 870.71	20 682.00	11 208.60	11 526.18	113.68	-67.79	9 554.36	10 760.01	-1 005.92	-1 536.39

Морско, авиационно и транспортно застраховане	2 197.10	2 103.80	2 187.01	2 043.20	1 759.27	987.12	0.00	0.00	919.48	953.85	-491.74	102.23
Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	24 180.62	20 492.25	23 120.09	20 029.62	7 454.87	10 373.74	0.00	0.00	11 376.10	9 008.78	4 289.11	647.10
Застраховане във връзка с обща гражданска отговорност	2 898.46	2 484.14	2 667.49	2 099.07	960.19	204.00	0.00	0.00	1 071.38	1 019.57	635.92	875.50
Кредитно и гаранционно застраховане	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-9.29	0.00	9.29	0.00
Застраховане във връзка с правни разноси	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Оказване на помощ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Разни финансови загуби	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - здравно	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - злополука	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - морско, авиационно, транспортно	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - недвижима собственост	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Общо	58 399.27	55 963.21	56 359.97	58 157.71	31 897.26	38 320.71	1 976.28	2 935.07	24 542.89	23 637.89	-2 056.47	-6 735.96

Таблица 1 Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане, Бруто

Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане, Нето

в хил. лв.	Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане											
	Нетна записана премия		Нетна спечелена премия		Нетни възникнали претенции		Промени в други технически резерви - нетни		Нетни възникнали разходи		Технически резултат - нето	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Застраховане във връзка с медицински разходи	214.67	216.29	205.46	222.81	26.71	16.32	0.00	0.00	94.37	122.52	84.37	83.97
Застраховане във връзка със защита на доходите	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства	4 059.06	5 314.97	4 270.56	6 966.24	3 237.82	6 272.30	931.30	1 501.43	88.22	73.69	13.23	-881.19
Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства	9 998.29	10 134.71	9 422.53	10 031.58	4 730.63	5 234.60	56.84	-33.90	5 555.50	6 824.15	-920.44	-1 993.27
Морско, авиационно и транспортно застраховане	1 036.65	972.31	1 079.03	941.09	729.72	136.60	0.00	0.00	572.66	590.10	-223.35	214.39
Имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия	12 769.09	9 931.45	12 299.25	9 167.71	3 406.16	3 319.12	0.00	0.00	7 961.84	5 783.91	931.25	64.68
Застраховане във връзка с обща гражданска отговорност	864.24	722.77	792.88	632.44	322.97	389.96	0.00	0.00	736.35	744.88	-266.45	-502.41
Кредитно и гаранционно застраховане	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-9.29	0.00	9.29	0.00

Застраховане във връзка с правни разности	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Оказване на помощ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Разни финансови загуби	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - здравно	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - злополука	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - морско, авиационно, транспортно	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Прието непропорционално презастраховане - недвижима собственост	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Общо	28 942.00	27 292.50	28 069.71	27 961.87	12 454.02	15 368.90	988.14	1 467.54	14 999.65	14 139.25	-372.10	-3 013.82

Таблица 2 Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане, Нето

Технически резултати по географски райони

Премии, претенции и разходи по държава (в хил. лв.)	Първите пет държави (по размер на брутни записани премии) - задължения в общото застраховане					
	България		Други		Общо	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Записани премии						
<i>Брутни</i>	58 399.27	55 963.21	0.00	0.00	58 399.27	55 963.21
<i>Нетни</i>	28 942.00	27 292.50	0.00	0.00	28 942.00	27 292.50
Спечелени премии						
<i>Брутни</i>	56 359.97	58 157.71	0.00	0.00	56 359.97	58 157.71
<i>Нетни</i>	28 069.71	27 961.87	0.00	0.00	28 069.71	27 961.87
Възникнали претенции						
<i>Брутни</i>	31 897.26	38 320.71	0.00	0.00	31 897.26	38 320.71
<i>Нетни</i>	12 454.02	15 368.90	0.00	0.00	12 454.02	15 368.90
Промени в други технически резерви						
<i>Брутни</i>	1 976.28	2 935.07	0.00	0.00	1 976.28	2 935.07
<i>Нетни</i>	988.14	1 467.54	0.00	0.00	988.14	1 467.54
Възникнали разходи	14 999.65	14 139.25	0.00	0.00	14 999.65	14 139.25
Общо - нето	-372.10	-3 013.82	0.00	0.00	-372.10	-3 013.82

Таблица 3 Технически резултати по географски райони

Сравнение с данните от финансовия отчет

по счетоводна стойност (в хил. лв.)	Общо застраховане	Здравно застраховане
	2017	2017
Брутна записана премия, включително спестовни компоненти по договори обвързани с индекс или инвестиционен фонд	58 214.42	184.58
Нетна спечелена премия, включително спестовни компоненти по договори обвързани с индекс или инвестиционен фонд	27 908.82	161.18
Спестовни компоненти по договори, обвързани с индекс или инвестиционен фонд (бруто)		
Спестовни компоненти по договори обвързани с индекс или инвестиционен фонд (нетно)		
Брутна записана премия	58 214.42	184.58
Нетна спечелена премия	27 908.82	161.18
Технически лихвен доход		
Друг доход от застрахователна дейност	563.00	
Застрахователни обезщетения	-13 988.23	-8.77
Оперативни разходи	-14 916.98	-83.02
Оперативни разходи	-2 388.00	
Технически резултат	-2 821.39	69.39

Таблица 4 Развитие на премиения приход

Развитие на премиения приход

Брутният записан премиен приход за 2017 г. е в размер на 58,399 хил. лева, като отчита ръст от 4,35 % спрямо 2016 г. Ръстът в премиите се дължи най-вече на увеличен премиен приход по продукти от групата "Имуществени застраховки", „Обща гражданска отговорност“, както и „Финансови загуби“. През 2018 г. дружеството ще продължи да следва приетата политика за сегментация и по-добро отчитане на риска, с цел подобрене на техническия резултат. Към края на 2017 г. ЗК „УНИКА“ АД заема 11-то място, с дял от общите премии от 3.3% (3.4% през 2016 г.).

Застрахователни обезщетения

Изплатените брутни застрахователни обезщетения за 2017 г. възлизат на 13,988 хил. лева, намалявайки с 27,72% спрямо 2016 г. През 2017 г. 76% от тях са свързани с автомобилно застраховане (2016 г.: 67%).

Оперативни разходи

Аквизиционните разходи за 2017 г. нарастват с 897 хил. лева. или 7% в сравнение с предходната година. Това увеличение е в пряка връзка с отчетения ръст в премиения приход.

Административните разходи възлизат на 11,283 хил. лева. В сравнение с 2016 г. са увеличени с 0,07%.

1.3 Резултати от инвестиционна дейност

Инвестиционната дейност на ЗК „УНИКА“ АД е подчинена на принципите за сигурност, доходност и ликвидност, при спазване на законовите и нормативни изисквания. Търси се оптимизиране на

инвестиционния доход, премерен през риска, което да гарантира, че активите и пасивите се управляват на база паричния поток и матуритет.

Стратегията на ЗК „УНИКА“ АД е да гарантира, че бъдещите парични потоци и приходите от управление на активи ще бъдат достатъчни, за да покрият всички задължения на компанията. Основна цел е дисбалансът в дюрацията на активите и пасивите да се сведе до приемливо за дружеството ниво. Годишният целеви процес по стратегическото разпределение на активи е подробно описан и своевременно контролиран от УНИКА Кепитъл Маркетс, дружеството, което е упълномощено да управлява активите на ЗК „УНИКА“ АД. Съществуват ясно заложиени инвестиционни цели в рамките на текущия мандат за управление на активите. Прави се оценка на ефекта от промяната на капиталовото изискване съгласно Платежоспособност II при промяна в разпределението на активи.

Нетният инвестиционен доход за 2017 г. възлиза на 386 хил. лева, основно дължащ се на приходи от лихви и купонни плащания по финансови активи.

През отчетния период портфейлът от финансови инвестиции намалява до 57,233 хил. лв., спрямо 61,620 хил. лв. за 2016 г, като нарастването е предимно в обема на ДЦК, които през 2017 г. възлизат на 31,405 хил. лв., спрямо 33 093 хил. лв. към края на 2016 г.

Информация относно печалби и загуби отразявани директно в собствения капитал

Следващата таблица показва развитието на собствения капитал на УНИКА Груп през 2017 г.

	Основен капитал	Фонд резервен	Преоценъч -ни резерви	Запасен Фонд	Натрупана загуба/ печалба	Общо
<i>Салдо към 1 януари 2016 г.</i>	10,440	13,669	1,908	56	1,088	27,161
Общо всеобхватен доход						
Загуба за текущата година	-	-	-	-	(2,581)	(2,581)
Разпределение на печалба за периода	-	12	-	-	(12)	-
Общо всеобхватен доход	10,440	13,681	1,908	56	(1,505)	24,580
Покриване на загуби през годината	-	-	-	-	-	-
<i>Салдо към 31 декември 2016 г.</i>	10,440	13,681	1,908	56	(1,505)	24,580
Загуба за текущата година	-	-	-	-	(2,285)	(2,285)
Общо	10,440	13,681	1,908	56	(3,790)	22,295
<i>Салдо към 31 декември 2017 г.</i>	10,440	13,681	1,908	56	(3,790)	22,295

Таблица 5 Консолидиран отчет за промени в собствения капитал [в хил.лева] съобразно МСФО

1.4 Резултати от други дейности

През 2017 г. други, нетехнически пера, намаляват спрямо предходната година, като нетният резултат от други дейности за 2017 г. възлиза на -4,668 хил. лв. спрямо -3,509 хил. лв. за 2016 г.

1.5 Друга информация

Холдингова Компания

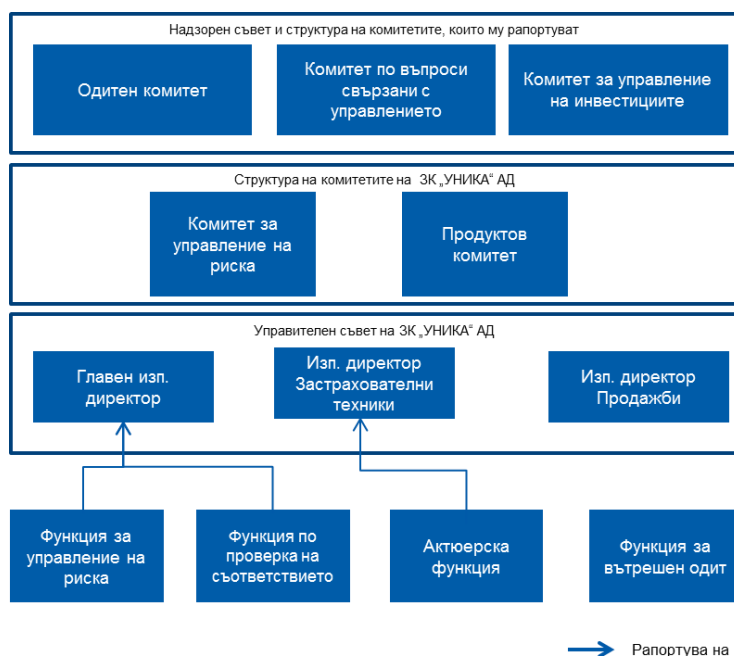
Крайният собственик на ЗК „УНИКА“ АД е публичното дружество УНИКА Интернешънъл Груп АГ с акционерна структура както следва: 36,9% от акциите му се търгуват свободно на Виенската фондова борса, 49% от тях се притежават от UNIQA Versicherungsverein Privatstiftung (Group), 10,9% са собственост на RZB Versicherungs-beteiligung GmbH, 2,5% от Collegialitaet Versicherungsverein Prifatstiftung и 0,7% от акциите му са обратно изкупени от дружеството.

2 Система на управление

2.1 Обща информация относно системата на управление

Ефективната и надеждна система за управление е от основно значение за правилното и целестигащо корпоративно управление и наблюдение в дружеството. В тази връзка, посредством насоки на УНИКА Груп, се определят ясни процеси и подходи, които трябва да се прилагат от локалните компании. Те са особено значими по отношение на ефективността на системата за вътрешен контрол и управлението на риска по скалата на УНИКА Иншурънс Груп АГ, която е внедрила система за управление в съответствие с Платежоспособност II. Това гарантира, че отделните стопански дейности (тип, обхват, сложност), както и съответният рисков профил се спазват. Следователно, системата за управление се състои от прозрачна организационна структура с ясни роли, отговорности и задачи.

Следващата таблица илюстрира структурата на системата за управление на ЗК „УНИКА“ АД

Фигура 2 Управителен съвет на ЗК „УНИКА“ АД и структура на комитетите

Управителният съвет на ЗК „УНИКА“ АД регулира целите и стратегиите. В частност, той е отговорен за изпълнението, развитието и контрола на системата за управление. Той определя стратегията за риска и осигурява стабилна система за вътрешен контрол и управление.

2.1.1 Надзорен съвет

Надзорният съвет контролира управителния съвет дотолкова, че да се гарантира прилагането от страна на управителния съвет и средния мениджмънт подходящи мерки, за създаване на устойчива стойност на дружеството. Надзорният съвет заседава най-малко веднъж на три месеца.

Част от задълженията на надзорния съвет са изброени по-долу:

- Упражняване на надзор спрямо управителния съвет (УС);
- Назначаване и освобождаване на членовете на УС;
- Назначаване на одитна комисия, както и други комисии;
- Одобрение на бизнес стратегията и стратегията за риска, корпоративния бюджет и бизнес плана (също и за следващи години), както и текущ контрол и одобрение на прогнозните резултати през годината;
- Одобрение на съществени инвестиции, както и продажба или придобиване на портфейли и фирмени дялове;
- Одобрение на капиталовите структури, на предложението на разпределение на дивидент в Общото събрание на акционерите, приемане и контрол на годишните и консолидираните финансови отчети, както и на отчета за платежоспособността и финансовото състояние на индивидуално и групово ниво;
- Идентифициране и ефективно управление на основни бизнес рискове и
- Приемане на използването на средствата и разпределението на капитала, в случай че сумата надвишава 50% от общата сума на активите на фирмата, както на последните годишни финансови отчети.

2.1.2 Управителен съвет и комитети

Управителният съвет управлява търговската дейност на компанията на собствена отговорност и по подходящ и акуратен начин. УС е отговорен за всички дела, които не са вменени в отговорностите на общото събрание или надзорния съвет.

Структура на управителния съвет

Разпределението на отговорностите на УС на ЗК “УНИКА” АД, е илюстрирано по-долу:

Фигура 3 Структура на управителния съвет

Структура на комитетите в ЗК „УНИКА“ АД

Управителният съвет определя работната рамка на комитетите, която консултира и подпомага процеса на вземане на решения. Има предварително определени доклади, които се представят и обсъждат с всяка от комитетите. Всички взети решения се документират в протокол на комитета и се представят на управителния съвет за окончателно решение. В действие са следните комитети:

- Одитен комитет;
- Комитет по риска и
- Продуктов комитет.

Следващата таблица представлява преглед на естеството на комитетите в ЗК „УНИКА“ АД:

Комитети	Компетенции	Честота
Одитен комитет	Одитният комитет на ЗК „УНИКА“ АД осъществява своята дейност в съответствие със Закона за независимия финансов одит. Неговата основна задача е анализ на годишните или консолидираните финансови отчети, наблюдение на дейността на функцията по вътрешен одит, мониторинг на ефективността на системата за управление на риска и ефективността на системата за вътрешен контрол.	4 пъти в годината
Комитет за управление на риска	Комитетът за управление на риска се фокусира върху управлението и мениджмънта на риска в по-широк смисъл. Комитетът се отчита на съответните количествени (ситуация за икономическа платежоспособност и рисков профил) и качествени (heat map, ICS) риск мениджмънт теми за компанията. Още повече, регулаторните промени се обсъждат и се предприемат мерки за икономически контрол (система за лимити).	4 пъти в годината
Продуктов комитет	Продуктовият комитет наблюдава управлението на процеса на продуктивния портфейл. Комитетът представя на УС годишен план за развитие на продукти за следващата календарна година; обсъжда предложения за промяна на продуктовата гама; взема решения за развитие на нови или промяна на съществуващи продукти и ги представя за одобрение на управителния съвет; взема решения за спиране от продажба на продукти и ги представя за одобрение на управителния съвет; дава препоръки за оптимизиране на продуктовата гама.	4 пъти в годината

Таблица 6 Структура на комитетите в ЗК „УНИКА“ АД

В допълнение, на ниво група се провеждат следните комитети, които подпомагат дейността на отделните бизнес подразделения:

- Оперативни и риск срещи;
- Груп ИТ комитет
- Груп Риск комитет
- Управление на активите (ALCO)
- Комитет по възнагражденията

2.1.3 Ключови функции

По-долу са изложени задълженията и организационната интеграция на четирите задължителни ключови функции, съобразно Платежоспособност II.

Всяка от ключовите функции съставя регулярни доклади до управителния съвет и надзорния съвет. Съдържащите се в тях данни се използват в процеса на надзор и вземане на решения.

Моделът на управление на УНИКА Иншурънс Груп определя ясни отговорности за най-важните области на компетенция на комисиите на ЗК „УНИКА“ АД и контролира тяхното взаимодействие. Основните елементи формират организационната рамка и регламентират отговорностите на различните нива. Те включват ръководителите на различните функции, ресори, комисии, управителен съвет и надзорен съвет. Тези ясно определени отговорности се прилагат активно в рамките на ЗК „УНИКА“ АД.

Актюерска функция

Актюерската функция е организационно подчинена на изпълнителен директор „Застрахователни техники“ (СІТО). Приносът на актюерската функция към процеса на СОРП, включва оценка на спазването на изискванията по отношение на техническите резерви, както и анализ на отклонения от допусканията за калкулация на капиталовото изискване за платежоспособност от рисковия профил. В рамките на насоките за актюерската функция е заложено избягване на конфликт на интереси, произтичащи от възлагането на нови задачи. Таблицата по-долу накратко обобщава задачите на актюерската функция:

Актюерска функция	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулиране на техническите резерви за целите на Платежоспособност II; • Определяне на процеса на изчисляване и развитие на основните методи; • Определяне на изисквания за рентабилност, при разработка на продукт; • Оценка на подписваческата политика и презастрахователни споразумения; • Утвърждаване на модели, допускания, данни и резултати от изчисленията за ЗК „УНИКА“ АД; • Оказване на подкрепа при управлението на риска и • Изготвяне на актюерски доклади, в т.ч. годишен доклад на актюерската функция.
--------------------------	---

Фигура 4 Актюерска функция

Функция по управление на риска

Функцията по управление на риска е пряко подчинена на главен изпълнителен директор, който по настояще заема и длъжността изпълнителен директор „Управление на риска“ и в това число отговаря за цялостния процес по управление на риска в компанията.

Основните отговорности на функцията по управление на риска, са както следва:

Функция по управление на риска	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвяне на риск стратегията на дружеството; • Имплементиране, изпълняване и надзираване на цялостния процес по управление на риска в компания в съответствие с утвърдените стандарти на УНИКА Груп; • Изготвяне и поддържане на минимални стандарти за специфични процеси по управление на риска по категории; • Изготвяне и наблюдаване спазването на заложените лимити по отделните риск категории, в съответствие със стратегическите цели на ЗК „УНИКА“ АД; • Риск идентификация, контрол и система на докладване на изложеността на компанията към рискове; • Определяне риск апетита на ЗК „УНИКА“ АД и разпределението на икономическия капитал и • Надзираване на цялостния процес по управление на риска и осигуряване ефективно и навременно отчитане.
---------------------------------------	--

Фигура 5 Функцията по управление на риска

Функция по съответствие и законосъобразност

Функцията по съответствие и законосъобразност е директно подчинена на главен изпълнителен директор. В ЗК „УНИКА“ АД функцията по съответствие и законосъобразност е интегрирана като отдел в рамките на дирекция „Генерален секретариат“. Функцията е независима от оперативните звена, ключовите функции и други мениджърски функции. Контролира се от управителния съвет на ЗК „УНИКА“ АД. Основната отговорност на функцията по съответствие и законосъобразност е съблюдаването на законовите и регулаторни изисквания от страна на ЗК „УНИКА“ АД, чрез непрестанен надзор. Полето на дейност се описва, както следва:

Функция по съответствие и законосъобразност	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на контрол за съответствие с всички приложими закони, регламенти и регулаторни изисквания; • Разработка на Групова Политика, съобразно Платежоспособност II и политики за съответствие и законосъобразност в ЗК „УНИКА“ АД; • Изготвяне на правила за всички оперативни застрахователни компании за развитието на организация по съответствие и законосъобразност, стандартизиран анализ на риска, плановете за привеждане в съответствие и проверки; • Изготвяне на правила за сигурност и контрол на системата и организационните задължения на бизнес представителите, съобразно закона; • Изготвяне на правила за местните функции по съответствие и произтичащи задължения за наблюдение, ранно предупреждение, оценка на риска, консултации, оценка на адекватността, превенция; • Емитентите спазват и са запознати с всички правила и процедури за съответствие и законосъобразност; • Осъществяване на съответствие и законосъобразност по отношение на репутацията; • Разработване на правилник за периодично обучение на нови служители и мениджъри по Кодекса за поведение, Борба с корупцията и етично управление, Контрол над управлението на регистъра за дарения и анализа на регистрираните дарения; консултации на управителния съвет на ЗК „УНИКА“ АД; периодични доклади до управителния съвет на ЗК „УНИКА“ АД; • Разработване на правилник за система за предотвратяване на изпирането на пари, финансирането на тероризма, както и списък със санкционирани държави, текущ мониторинг на предприетите мерки и • Разработване на правилник за приложимите системи на бизнес операции в УНИКА Интернешънъл, свързани с FATCA, за да се гарантира, че всички клиенти с отношение по FATCA, са регистрирани и се докладват на IRS.
--	---

Фигура 6 Функция по съответствие и законосъобразност

Вътрешен одит

Функцията по вътрешен одит се извършва от дирекция „Вътрешен одит“ на ЗК „УНИКА“ АД и е на пряко подчинение на управителния съвет на ЗК „УНИКА“ АД. Това е ексклузивна функция и не може да се провежда заедно с други не-одитни функции. Това гарантира тяхната независимост и следователно дава основание на ефективен надзор и оценка на ефективността на системата за вътрешен контрол и други компоненти на системата за управление. Задачите на вътрешния одит са обобщени по-долу:

Вътрешен одит	<ul style="list-style-type: none"> • Поемане на цялостна отговорност за извършване на одитни дейности в рамките на ЗК „УНИКА“ АД; • Създаване на рисков базирани многогодишен одитен план за дружеството, и получаване - при необходимост - на одобрение от компетентните органи, в случай че се наложат съществени промени в одитния план; • Извършване на планирани и извънредни одити в дружеството; • Извършване на специални одити, при непосредствена опасност; • Годишен отчет по изпълнение на одитния план; • Извършване на одитната отчетност, съобразно законовите изисквания.
----------------------	--

Фигура 7 Вътрешен одит

2.1.4 Възнаграждение

Целта на политиката за възнагражденията в ЗК „УНИКА“ АД е да постига баланс между пазарните тенденции, законите и регулаторни изисквания, очакванията на акционерите, както и на потребностите на служителите. Основните принципи на ЗК „УНИКА“ АД са:

Фигура 8 Основни принципи при възнаграждението

Вътрешната равнопоставеност включва справедливо третиране на служителите в рамките на една бизнес единица/отдел, позовавайки се на неговата сфера на отговорност и на специфичните характеристики. Външната конкурентоспособност се отнася до желаното позициониране на пазара на труда на отделните части на пакет възнаграждения и придобивки в компанията, така че да мотивира служителите на ЗК „УНИКА“ АД и да осигурява дългосрочната им ангажираност. С цел предотвратяване поемането на риск, надвишаващ приемливо за дружеството ниво, размерът и структурата на пакетите, допълнителните средства и видовете рискове се напасват. Същите са подчинени на индивидуалните функции и включват законите изисквания, както и икономическата устойчивост чрез прилагане на приетия бюджет за разходите за персонал и анализирание ефекта на тези разходи върху отчета за всеобхватния доход.

Особено важно по време на организацията и надзора на пакетите възнаграждения е привеждането им в съответствие с бизнес стратегията на ЗК „УНИКА“ АД и на дългосрочните стратегически планове. Изпълнението на тези планове е гъвкав компонент от възнаграждението, свързан с представянето, като се включва участието и представянето на отделни служители, екипи и звена.

Основно възнаграждение

Решенията, свързани с основното трудово възнаграждение се взимат, като се отчита професията (сложност и йерархично ниво) и индивидуалните характеристики (опит, умения, талант и потенциал) на служителя. Актуализиране на заплатата се извършва в съответствие с вътрешните и пазарните параметри, а окончателното решение се взема или от управителния съвет, или от председателя на УС, в зависимост от функцията. Размерът на основната заплата има за цел да постигне адекватен баланс между твърдите и гъвкавите части на възнагражденията, така че да се избегне създаването на условие за завишен риск.

Променливо възнаграждение

Всяка една от ролите в ЗК „УНИКА“ АД има право на променлива част към годишното възнаграждение. Тази гъвкава част се отнася до представянето в рамките на период от една календарна година.

Връзки със свързани юридически и физически лица

Компаниите на УНИКА Иншурънс Груп имат различни професионални отношения със свързани юридически и физически лица. Съгласно Международен счетоводен стандарт (МСС) 24, свързани предприятия са тези предприятия, които упражняват водещо или значително влияние върху ЗК „УНИКА“ АД. Тази група включва неконсолидирани дъщерни и асоциирани дружества и смесени фирми на ЗК „УНИКА“ АД. Членове на управлението в ключови позиции, в съответствие с МСС 24, както и членовете на техните семейства, се посочват като свързани лица. Това включва в частност и онези членове на ръководството на ключови функции в компанията, които оказват или доминиращо, или значително влияние върху ЗК „УНИКА“ АД, както и членове на техните семейства.

Трансакции на свързани обекти – компании и физически лица

Данните са оповестени в годишния финансов отчет.

2.2 Изисквания за квалификация и надеждност

Разработената в ЗК „УНИКА“ АД „Политика за квалификация и надеждност“ е в съответствие с Директива Платежоспособност II и с изискванията на българското законодателство и българския регулаторен орган. Целта на политиката е да гарантира, че лицата, които действително ръководят бизнеса или заемат други ключови позиции, са достатъчно квалифицирани и надеждни. Тази група лица включва: членове на надзорния и надзорния съвет, както и ключовите функции.

За тази цел са разработени ясни критерии и процедури, които гарантират, че при назначаването на служител на дадена функция, същият отговаря на всички предварително определени изисквания. Част от тези процедури са текущият контрол и документирането на изискването за представяне. По отношение на изискванията за квалификация и надеждност, се разграничават изискванията към членове на управителния съвет и към членове на надзорния съвет, както и към служители, заемащи позиции в ключовите функции.

Управителен и надзорен съвет

Изискванията към членовете на надзорния и управителния съвет на ЗК „УНИКА“ АД, са съобразени с изискванията на Платежоспособност II и на Кодекса за застраховане. Членовете на надзорния и управителния са длъжни колективно да притежават най-малко квалификация, опит и познания относно:

- Застрахователни и финансови пазари;
- Бизнес стратегия и бизнес модел;
- Система на управление;
- Финансов и актюерски анализ и
- Регулаторни рамки и изисквания.

Прилага се принципът на колективна професионална квалификация. Това означава, че не се очаква от всеки един от членовете на надзорния и управителния съвет да притежава експертни познания, компетентност и опит в рамките на всички тези области, но УС/НС като цяло трябва да притежава колективни познания, компетентност и опит, за да се гарантира стабилно и разумно управление.

Тези изисквания за персонална надеждност включват:

- Чисто криминално досие;
- Липса на дисциплинарни и административни нарушения, както и
- Честност, репутация, почтеност, неналичие на конфликт на интереси, характер, лично поведение и финансова стабилност.

Служители с ключови функции

Изискванията на политиката за квалификация и надеждност към служители с ключови функции са съгласувани с изискванията на Платежоспособност II и на Кодекса за застраховането и включват следните квалификация, професионален опит и познания:

- Академично образование, обучения и технически умения от съществено значение за функцията;
- Експертни познания, необходими за функцията;
- Професионален опит в област и/или подобни области, съотносими с длъжностната характеристика, както и
- Професионален опит, както е дефиниран в длъжностната характеристика.

Изискванията за персонална надеждност включват:

- Чисто криминално досие;
- Липса на дисциплинарни и административни нарушения, както и
- Честност, репутация, почтеност, неналичие на конфликт на интереси, характер, лично поведение и финансова стабилност.

Процес на оценка на квалификацията и надеждността

Оценката за квалификация и надеждност е вградена във вътрешния и външния процес на набиране и подбор на персонал. По същия начин са определени ясни отговорности, в зависимост от съответната функция. За целите на този процес, освен всичко друго, се определят документи за проверка. Всяка обява за работа трябва да включва определените изисквания, подходящи за съответната позиция. Ако кандидатът отговаря на определените изисквания, същият се оценява през процеса за подбор на персонал. При условие, че кандидатът не отговаря напълно на определените изисквания за квалификация и надеждност, значението на всеки фактор следва да бъде включено в оценката. Процесът на вътрешен и външен подбор на персонал, е илюстриран в следната схема:

Фигура 9 Процес за оценка на професионалната квалификация и персоналната надеждност

Оценка на членовете на управителния и надзорния съвет

Дирекция „Човешки ресурси“ събира необходимата документация, в сътрудничество с отдел, отговарящ за правните аспекти на корпоративното управление, за да се направи оценка на изпълнението на изискванията за квалификация и надеждност.

Оценка на ключовите функции

Дирекция „Човешки ресурси“ събира необходимата документация, за да извърши оценка на съвместимостта с изискванията за квалификация и надеждност. Въз основа на тази първа оценка, дирекция „Човешки ресурси“ дава препоръка към ресорния изпълнителен директор, отговорен за взимане на решението. Съответният изпълнителен директор взема окончателно решение по отношение назначаването на служителя на ключова длъжност.

Резултати от оценката

Даден кандидат е класифициран като квалифициран и надежден, ако същият получи положителна обща оценка и продължава да отговаря на всички изисквания, след това. Ако даден кандидат отговаря на изискванията само частично, той може да бъде класифициран като квалифициран и надежден, при определени условия. Тези условия могат да бъдат определени от председателя на надзорния съвет или от отговорния член на управителния съвет, в тясно сътрудничество с дирекция „Човешки ресурси“. Въпреки това, кандидатът трябва да изпълни условията, в рамките на определен период от време. В противен случай, той не се класифицира като квалифициран и надежден. При условие, че даден кандидат бъде класифициран като квалифициран и надежден, управителният съвет трябва да даде своето одобрение.

Повторна оценка

Задължение на управителния и на надзорния съвет, както и на заемащите ключови функции служители, е да информират звеното, отговорно за оценката или ресорния член на управителния съвет за важни промени, свързани с тяхната документация – декларации или друга информация или данни, които те събират по време на първата оценка. След това отговорното лице или ресорният член на управителния съвет трябва да реши дали е необходима повторна оценка. Освен този обхват на вземане на решения, има ясно дефинирани резултати. Ако те се проявят, следва да се извърши преоценка. Процесът на преоценка е същият, като процеса на първата оценка на квалификацията и надеждността.

Непрекъснато изискване за успеваемост

Задължение на всеки член на управителен и надзорен съвет е постоянно да усъвършенства професионалните си познания и, следователно, непрекъснато да отговаря на изискването за успеваемост. В допълнение към това, съответната група от лица предоставят годишни самооценки дали са настъпили някакви промени по отношение на квалификацията и надеждността от последната оценка. В случай, че самооценката не е била подадена правилно, може да бъде наложена дисциплинарна мярка.

2.3 Система за управление на риска, включително собствена оценка за риска и платежоспособността (СОРП)

2.3.1 Основна информация

Управлението на риска заема ключова роля в системата за управление на ЗК „УНИКА“ АД и гарантира, че предприетите стратегически цели и политики са изцяло съобразени със структурата,

специфичните особености и размера на компанията. Системата за управление на риска представлява постоянен процес по идентификация, оценка и мониторинг на краткосрочните и дългосрочни рискове, на които е изложена компанията. Създадените вътрешните правила и насоки за управлението на риска на УНИКА Груп формират основата на единни стандарти в рамките на ЗК "УНИКА" АД. Те дават детайлно описание на организационната структура и структурата на процеса.

2.3.2 Управление на риска, управленска и организационна структура

Организационната структура на системата за управление на риска отразява концепцията на "трите линии на защита", чиято дефиниция може да се проследи по-долу.

Първо ниво на защита: *управление на риска в рамките на бизнес дейността*

Оперативното ръководство идентифицира, оценява и контролира рисковете в процеса на развиване и прилагане на вътрешни политики и процедури в цялостното управление на застрахователното дружество, уверявайки се, че те функционират в съответствие с предварително заложените цели. Те носят пряка отговорност за всички дейности и процеси, както и за създаването и поддържането на системата за вътрешен контрол в поверените им звена, като се отчитат пред изпълнителните директори.

Второ ниво на защита: *дейност по управление на риска и съответствие*

Дирекцията за управление на риска, както и надзорните функции, които изпълняват службата по съответствие и контролинг, имат за цел да подпомогнат изграждането и мониторинга на контролите на първата линия за защита. Те са длъжни да следят дейностите на отделните звена в компанията без това да засяга изпълнението им.

Трето ниво на защита: *вътрешен и външен одит*

Вътрешният и външен одит дават независима оценка на ефективността на цялата система за вътрешен контрол, като в това число осигурява контрол върху дейностите по управление на риска и съответствие.

Организационната структура на системата за управление на риска, както и дефинираните отговорности в рамките на ЗК "УНИКА" АД и взаимодействието им с УНИКА Група, са показани по-долу:

УНИКА Холдинг Управителен съвет
<ul style="list-style-type: none"> Активно управление на риска и контролинг чрез ориентирани към повишаване на стойността на компанията принципи Одобрение на стратегията за управление на риска на УНИКА Одобрение на лимитите за поемане на риск на отделните дружества Най-висока инстанция за взимане на решения във връзка с трансфер на риска или за осмекчаване
УНИКА Холдинг - Главен директор управление на риска
<ul style="list-style-type: none"> Функционално управление на зеното за управление на риска в УНИКА Председател на комитета за управление на риска на УНИКА Формира цялостната стратегията за управление на риска Отговаря за издаване на структурите за управление на риска и отчетността
Комитет за управление на риска на УНИКА Груп
<ul style="list-style-type: none"> Определя стратегията за управление на риска Изготвя и съблюдава капацитета и лимитите за поемане на риск на Групата Определя разпределението на капитала и залга лимити Одобрява промени във вътрешните модели
Функцията за управление на риска на УНИКА Груп
<ul style="list-style-type: none"> Определя процеса за управление на риска на УНИКА Ръководи цялостния процес, свързан с управление на риска Координира изчислението на капиталовото изискване за платежоспособност и на минималното капиталово изискване за платежоспособност Определя минималните стандарти за всички процеси, свързани с управлението на риска Осигурява ефективна и навременна отчетност по отношение на информацията, свързана с управлението на риска Изготвя и съблюдава лимитите за поемане на риск, заложен от компанията
Бизнес подразделения (Главен директор управление на риска и рик мениджър)
<ul style="list-style-type: none"> Ръководи процеса по управление на риска в съответствие със законите от Групата стандарти Изготвя и поддържа минимални стандарти за отделните процеси, свързани с управлението на риска за всички риск категории Съблюдава цялостното представяне на зеното за управление на риска и осигурява ефективна и навременна отчетност

Фигура 10 Организационна структура на системата за управление на риска

Управителен съвет и функции в УНИКА Група

Управителният съвет на ЗК “УНИКА” АД отговаря за формирането на бизнес стратегията на компанията, както и базираната на това стратегия за управление на риска. Основните компоненти на системата за управление на риска са заложен в приетата от дружеството „Политиката за управление на риска“.

Функцията по управление на риска е организирана под ръководството на изпълнителен директор управление на риска, който е и председател на УС на ЗК “УНИКА” АД. По този начин, компанията гарантира, че темите свързани с управлението и контрола на риска присъстват в дневния ред на управителния съвет. При изпълнение на задълженията си, изпълнителен директор „Управление на риска“ е подпомогнат от дирекция „Актюерска и управление на риска“ на УНИКА Група, която отговаря за реализирането на процесите и методите за управление на риска на оперативно ниво.

Комитетът за риска е основен компонент в организационния процес по управление на риска в ЗК “УНИКА” АД. Той следи и контролира рисковия профил на компанията. Извършва регулярен преглед на краткосрочния и дългосрочен рисков профил, в съответствие с рисковия апетит и стратегията за управление на риска на УНИКА. Наред с това, комитетът отговаря за определянето, контрола и наблюдението на капацитета за поемане на риск и рисковите лимити.

2.3.3 Риск стратегия

Стратегията за управление на риска описва начина, по който компанията третира рисковете, които представляват потенциална заплаха за постигане на стратегическите ѝ цели. Тя е насочена към поддържане и защита на финансовата стабилност, репутацията и рентабилността на ЗК “УНИКА” АД, така че да се постигнат заложените корпоративните цели и да се спазват поетите ангажименти към нашите партньори и акционери.

Риск стратегията се изготвя от дирекция „Управление на риска“ и се одобрява от управителния съвет, а впоследствие от надзорния съвет на ЗК “УНИКА” АД. Ключов елемент от нея е определянето на предпочитането към отделните риск категории, както и ниво на толеранс, което е склонна да поеме. Дружеството има предпочитание към рискове, които могат да бъдат повлияни и контролирани ефективно посредством надеждни модели, за да продължи да оперира безопасно и ефективно. Сред рисковете с най-голям толеранс е подписваческият риск общо застраховане, тъй като той стои в основата на застрахователния бизнес.

Таблицата по-долу дава обобщен преглед на риск апетита на дружеството към отделните категории риск.

Рискова категория	Рисков апетит		
	нисък	среден	висок
Подписвачески риск			X
Пазарен риск/ALM		X	
Кредитен риск		X	
Риск при ликвидността	X		
Риск от концентрация	X		
Операционен риск	X		
Стратегически и репутационен риск	X		

Таблица 7 Стратегия за управление на риска

ЗК “УНИКА” АД определя риск апетита си на база на т.нар. от нас “модел за икономически капитал”, базиран на по-нататъшното развитие на стандартната формула за оценка на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA). В частност количествена оценка на пазарния риск е допълнително натоварена, поради желанието на компанията да задели допълнителен капитал (над регулаторно установения) за инвестиции в държавни ценни книжа, деноминирани в чужда валута (за целите на вътрешния ни модел те се третират като корпоративни облигации).

Минималният вътрешна капитализация е заложена на 135 процента.

2.3.4 Процес по управление на риска

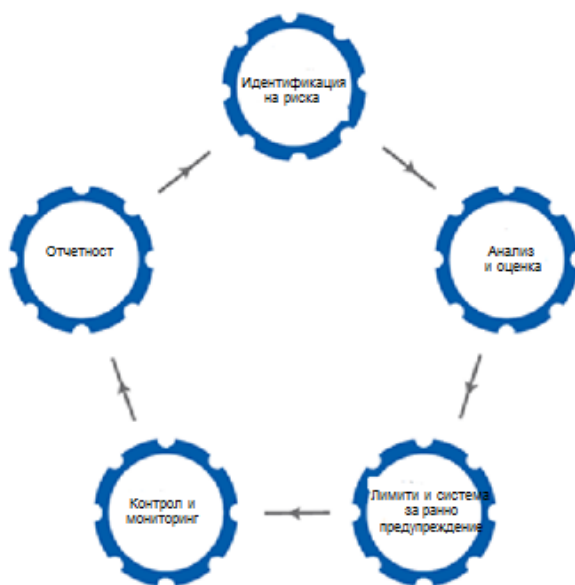
Управлението на риска определя от една страна риск категориите, които са във фокуса на процесите по управление на риска, а от друга дава яснота относно организацията и структурата на процеса с цел прозрачно и оптимално управление на риска. Самият процес на управление на риска цели да предостави периодична информация за рисковия профил на компанията и дава възможност на висшето ръководство да предприеме мерки за контрол, за да се постигнат дългосрочните стратегически цели на компанията.

Процесът е фокусиран върху следните идентифицирани риск категории:

- Подписвачески риск (общо застраховане, здравно застраховане, животозастраховане);

- Пазарен риск / управление на активите, изцяло съобразено със структурата и размера на пасивите;
- Кредитен риск / риск от неизпълнение от страна на контрагента;
- Ликвиден риск;
- Концентрационен риск;
- Стратегически риск;
- Репутационен риск;
- Оперативен риск и
- Риск от верижно разпространение на неблагоприятни последици.

За тези риск категории, рисковете се идентифицират, оценяват и докладват текущо в съответствие с утвърдените от групата правила и политики за управление на риска. Фигурата по-долу показва процеса на управление на риска в ЗК „УНИКА“ АД:

Фигура 11 Процес по управление на риска

Идентификация на риска

Идентификацията на риска е първата стъпка в процеса на управление на риска, която дава възможно най-пълна картина на изложеността на компанията по отделните риск категории. Всички значими рискове се описват и анализират своевременно. С цел, обхватът на този процес да е възможно най-пълен, компанията използва едновременно различни подходи за идентификация. В допълнение, се взимат под внимание всички риск категории, отдели, свързани с изготвянето на баланса, процеси и системи.

Оценка/измерване

Оценката на следните риск категории – пазарен, подписвачески, концентрационен и риска от неизпълнение от страна на контрагента – се извършва посредством количествени методи, съобразени с изискванията на Платежоспособност II и вътрешния икономически модел за калкулация на капиталовото изискване за платежоспособност на ЗК „УНИКА“ АД. Резултатите от стандартния подход за оценка по Платежоспособност II се подлагат на задълбочен анализ с цел да се проследи дали адекватно отразяват рисковата ситуация на компанията (в съответствие със

СОРП процеса). Всички останали риск категории се оценяват количествено или качествено, чрез използване на подходящи за това сценарии.

Тази стъпка от процеса служи за определяне на специфични за Компанията рискове, които се нуждаят от специално наблюдение и контрол.

Лимити и индикатори за ранно предупреждение

В рамките на системата за ранно предупреждение, капацитетът за поемане на риск и капиталовите изисквания за отделните риск категории се оценяват регулярно на база на текущата ситуация и по този начин се определя нивото на покритие. При достигане на пределния праг на поносимост влиза в ход процес, чийто цел е сведе степента на покритие на капиталовото изискване обратно към нормалните стойности.

Контролинг и мониторинг

Процесът по наблюдение и контрол на ЗК "УНИКА" АД осъществява своевременен одит на рисковата среда и изпълнението на риск стратегията на компанията. Той се извършва под ръководството на директор „Управление на риска“, с подкрепата на комитета за управление на риска.

Отчетност

Резултатите от извършения риск анализ и наблюдение се обобщават в доклад. Всички доклади са идентични като структура и дават информация за цялостния риск профил на компанията. Те съдържат обзор на основните рискови индикатори, капацитета за поемане на риск и капиталовото изискване за платежоспособност. В допълнение ЗК "УНИКА" АД на тримесечие изготвя т. нар. карта на значимите рискове, където се прави обобщен преглед на най-значимите за компанията рискове с цел начертаване на подходящи мерки за тяхното смекчаване и извършване на своевременен мониторинг. На този етап пълна количествена оценка на риска на компанията се прави на полугодие, с тенденция да се премине към тримесечие. Тази карта се изготвя от дирекция „Управление на риска“, регулярно се преразглежда от комитета за управление на риска и се предоставя на вниманието на управителния съвет.

2.3.5 Комитети по отношение на риска

Пълният списък на функциониращите в ЗК "УНИКА" АД комитети може да се види в глава 2.1.2 „Управителен съвет и комитети“.

Комитетът по управление на риска заема ключово място в системата за управление на риска. Той контролира цялостния риск профил на компанията, определя капацитета за поемане на риск, следи за спазването на заложените риск лимити и начертава мерки за контрол и редуциране на рискове. В допълнение, компанията докладва регулярно на дирекция „Актьорска и управление на риск“ на УНИКА Груп, което осигурява ефективна и своевременна отчетност на информацията към групата, по отношение на управлението на риска в компанията.

2.3.6 Собствена оценка на риска и платежоспособността

Собствената оценка на риска и платежоспособността на ЗК "УНИКА" АД е неразделна част от бизнес стратегията на компанията и заема ключова роля в процеса на стратегическо планиране. Резултатите от прогнозната оценка на собствените рискове и информацията, събрана по време на процеса, се взимат предвид при взимане на стратегическите решения и управлението на капитала на дружеството. Те играят важна роля при разработването и структурата на предлаганите продукти. Резултатите от направената СОРП са обобщени в надзорния доклад със следното съдържание:

1. Стандартна формула: процес, методология, целесъобразност, отклонения от допусканията;

2. Оценка на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността: процес, методология, собствен капитал, съвкупни нужди от платежоспособност, стрес тест и анализ на сценарии, механизми за смекчаване на риска;
3. Оценката на съответствието на капиталовото/минималното изискване за платежоспособност и на техническите резерви: процес, прогнозна оценка за капиталовото изискване за платежоспособност, технически резерви;
4. Заключение и план за действие и
5. Приложение.

Интеграция на процеса СОРП

Процесът за собствената оценка на риска и платежоспособността е от съществено значение за ЗК "УНИКА" АД. Налице е постоянно взаимодействие между него и управлението на риска, което захранва СОРП със съответните входящи данни за оценка и анализ. Значимите за компанията решения, както и входящите данни, на база на които се извършва процеса по бизнес планиране, са сериозно залегнали в СОРП отчета и дават основата за предприетите от нас базови и стрес сценарии. Това гарантира ефективно и ефикасно управление на цялостния рисков профил на дружеството и поради това, е съществен елемент за изпълнението на регулаторните изисквания за платежоспособност, както текущо, така и по време на целия период на планиране.

Компанията извършва прогнозната оценка на собствените рискове най-малко веднъж годишно. Референтната дата на надзорните доклади е 31 декември от предходната година. Това гарантира актуалността на СОРП, тъй като позволява да бъдат включени, както резултатите от извършеното стратегическо планиране на компанията, така и стратегията за управление на риска за следващата година.

Освен годишен СОРП доклад, процесът предвижда и изготвянето на извънредни доклади при промяна в рисковия профил на компанията. За целта е налице отделен процес за идентифициране и стартиране на процедура по изготвяне на СОРП. При настъпване на някое от предварително заложените обстоятелства управителния съвет на дружеството бива информиран с цел последващи действия. Дирекция „Управление на риска“ извършва анализ на текущата ситуацията и изпраща до УС писмено становище. Решението дали да стартира извънреден процес по СОРП се взема на заседание на УС.

Осемстепенен подход при СОРП

ЗК "УНИКА" АД следва подход от осем стъпки, които се извършват по съгласуван и интегриран начин между дирекция „Управление на риска“ и дирекция „Актюерска“. Ключова роля в процеса заемат управителния и надзорен съвет на компанията, както и насоките, дадени от страна на УНИКА Груп. Параграфът по-долу дава кратко обяснение на следвания от ЗК "УНИКА" АД подход.

Първата стъпка от СОРП процеса включва идентифициране на рисковете и дефиниране на основните методи и допускания. Втората стъпка покрива идентификацията и оценката на основните рискове, на които е изложена компанията. Стъпка три, извършва прогнозна оценка за развитието на собствените средства и капиталовото изискване за платежоспособност. Прилагат се определен набор от стрес тестове, анализ на чувствителността и обратни стрес тестове. Резултатите и описанието на използваните методи се анализират в стъпка четири. При петата стъпка се разглежда необходимостта от прилагане на мерки за смекчаване на риска, а в шеста се анализира цялостната риск експозиция и се задейства т. нар. „светофарна“ система, която цели да се предприемат коригиращи действия при необходимост. Окончателният отчет се изготвя в седмата стъпка, а залагането и одобрението на лимитите за поемане на риск по отделните риск категории се извършва в стъпка осем.

Осемстепенният процес по СОРП, описан по-горе, се характеризира с непрекъснат обмен на информация между различните участници в процеса. Управителният орган на ЗК "УНИКА" АД взема активно участие в него, като предоставя насоки как да се извърши оценката и контролира резултатите. Дискутира с дирекция „Управление на риска“ използваните методи и допускания и носи крайната отговорност за одобрението на надзорния доклад. Всичко това гарантира информираността на управителния съвет на ЗК "УНИКА" АД по отношение на рисковия профил на ЗК "УНИКА" АД, както и капиталовите изисквания, произтичащи от него.

Идентификация на риска

Идентификацията на рисковете е първата стъпка в процеса на управление на риска, която дава възможно най-пълна картина на изложеността на компанията по отделните риск категории.

Риск категориите са описани в раздел 3 *Рисков профил, на настоящия документ*. Идентификацията и оценката на рискове се извършва на база експертно мнение от съответните директори на дирекции, отговорни за прилежащите им процеси. Впоследствие се извършва обстоен анализ на процесите, които генерират риск.

Непрекъснато спазване на капиталовите изисквания за платежоспособността

Съгласно терминологията на Платежоспособност II съвкупното капиталово изискване на ЗК "УНИКА" АД (или т. нар. икономическо изискване за капитал) агрегират резултата от капиталовите изисквания за отделните риск категории и съответстват на общия капитал необходим на компанията да продължи своето стратегическо развитие. Когато е приложимо, се вземат предвид диверсификационните ефекти при структурирането на отделни рискови модули и линии бизнес, за които се прилага стандартния модел. Дружеството извършва оценка на риска на база на следните методи: стандартен подход съгласно Платежоспособност II, вътрешен подход за калкулация на капиталовите изисквания или качествена оценка на неколичествените рискове.

ЗК "УНИКА" АД изготвя регулярна проекция на капиталовото-/минимално изискване за платежоспособност и собствените средства на база пет годишния период на планиране, с което гарантира непрекъснатото спазване на регулаторните капиталови изисквания за платежоспособност, както и изискванията във връзка с техническите резерви. В допълнение съществените риск експозиции се подлагат на широк кръг от стрес тестове на база анализ на сценарии и анализ на чувствителността. Тези анализи се основават на възможни бъдещи сценарии с евентуален материален ефект върху собствените средства и платежоспособността на ЗК "УНИКА" АД. Стъпвайки върху размера на разполагаемия собствен капитал и склонността за поемане на риск, дружеството определи и цялостния риск бюджет.

2.4 Система за вътрешен контрол

2.4.1 Система за вътрешен контрол

Системата за вътрешен контрол (СВК) се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК "УНИКА" АД. Стандартите за последователното му прилагане са заложили в правила и процедури на дружеството и целят да сведат до минимум рисковете в процесите, посредством предварително дефинирани контроли и процедури.

Отвъд регулаторните изисквания, ЗК "УНИКА" АД поставя специален акцент върху прозрачността и ефективната организация на процесите. Налице са контролни механизми по ключови за компанията процеси, чиято цел е да предотвратят и/или смекчат, както значими финансови и оперативни рискове, така и такива, породени от несъответствие и незасконосъобразност.

Системата за вътрешен контрол на ЗК "УНИКА" АД е в съответствие с насоките и стандарта на УНИКА Груп, които залагат минималните изисквания по отношение на организация, методи и

обхват. Стандартът на УНИКА Груп е унифициран за всички дъщерни дружества, което гарантира единен и последователен подход в рамките на Групата.

Процесите (включително и техните под-процеси) в обхвата на стандарта за вътрешната контролна среда, са както следва:

- Изготвяне на счетоводни баланси
- Счетоводни процеси
- Събиране на премия
- Управление на активи
- Продуктов мениджмънт
- Подписваческа дейност
- Уреждане на претенции
- Управление на риска
- Презастраховане
- Информационни технологии
- Контролинг

Концепцията на "трите линии на защита" е валидна и за системата за вътрешен контрол в компанията. Дейностите за контрола на гореспоменатите процеси са възложени на съответните директори на дирекции и/или началници на отдели. Наред с пряка отговорност за всички дейности и процеси в поверените им звена, те отговарят и за създаването и поддържането на ефективния вътрешен контрол в тях. За тази цел регулярно биват извършени изброените по-долу дейности:

- Описание/преглед на процеса;
- Идентификация на рискове и дефиниране на контроли;
- Извършване и документиране на контролите;
- Оценка на риска и контрола;
- Мониторинг;
- Процедура в случай на нарушение;
- Матюрити анализ и актуализиране на СВК;
- Отчетност.

За да се гарантира качеството на заложените контроли, от ключово значение на процесите в компанията, е постоянната система за мониторинг на изпълнението на контролите, прозрачността и ефективността. Оценката на тези критерии се извършва посредством стандартизирано оценяване на контролите и се прави за всеки отделен процес. За целта се взимат под внимание следните критерии:

- ефективност/изпълнение – надеждност на заложените контроли;
- прозрачност – налице е надлежно документиране на извършените контроли;
- ефективност – анализ на разходите и ползите, както и рисковата ситуация в рамките на процеса играят важна роля при създаването на вътрешната контролна система.

Отговорниците за процеса изготвят годишен отчет за резултатите от изпълнението на контролите, пропуските свързани с контролната среда, както и съответните планирани мерки. Дирекция „Управление на риска“ обобщава всички отчети в специален доклад, който се подлага на дискусия на комитета за управление на риска. Докладът за вътрешната контролна среда се прави на годишна база и се изпраща на вниманието на изпълнителен директор „Управление на риска“ и до Уника Груп.

2.4.2 Функция по проверка на съответствието

В ЗК “УНИКА” АД функцията по съответствие и законосъобразност се извършва от отдел „Съответствие и законосъобразност“, към дирекция „Генерален секретариат“.

Структура на функцията

Във всяка функция по съответствието следва да бъде назначен отговорен служител по съответствието и негов заместник. Отговорният служител по съответствието следва да се счита за ключова функция, съобразно Платежоспособност II и трябва да отговаря на специфични професионални и лични изисквания.

Задача

Функцията по съответствие на ЗК “УНИКА” АД наблюдава съответните правни развития (нови закони, законодателни промени, изменения на компетентността) на местно ниво и го обсъжда със служителите, отговорни за съответствието в рамките на Групата, за да се разпознаят дългосрочни тенденции за ЗК “УНИКА” АД и да се активират целесъобразни планове на действие.

Първо, всяка функция по съответствието на ЗК “УНИКА” АД следва да извърши анализ на риска по съответствието и трябва да оцени идентифицираните рискове. Въз основа на това се съставя и внедрява годишен план по съответствието, който съдържа различни дейности и мерки за следващата година. Освен това, функцията по съответствие трябва да консултира съответния управителен съвет по отношение на въпроса за съответствието с приложимото право, тя трябва да предложи възможни мерки, заедно със специалиста по съответствието, както и да провери и да оказва подкрепа при прилагането на приетите мерки в рамките на компанията. Освен това, функцията по съответствието редовно докладва своите действия до няколко комисии (управителен съвет, надзорен съвет, комитет за управление на риска).

Функцията по съответствието също така насочва вниманието си към теми, свързани с етичното управление и законосъобразното управление. Наблюдава се също така и предотвратяване на изпирането на пари, включително данъчния закон за чуждестранните сметки (FATCA) и видните публични лица.

2.5 Функция по вътрешен одит

Структура на вътрешния одит

Изпълнявайки тази функция, вътрешният одит подкрепя ръководството на ЗК “УНИКА” АД в неговата функция на контрол и мониторинг. Вътрешният одит предоставя независими и обективни одиторски и консултантски услуги, насочени към повишаване на добавената стойност на бизнеса и подобряване на бизнес процесите. Той поддържа ЗК “УНИКА” АД в постигането на нейните цели, контролира и оценява адекватността и ефективността на управлението на риска, системата за вътрешен контрол, процесите на управление и мониторинг, организацията по съответствието и допълнителни части на системата за управление, както и помага те да бъдат подобрени. Одитът на законосъобразността, редовността, целесъобразността, ефективността, сигурността и целенасочения подход на бизнеса и работата на компанията, съставляват постоянна част от дейността. Вътрешният одит е пряко подчинен на управителния съвет на ЗК “УНИКА” АД.

Задача

Вътрешният одит изпълнява своите задължения самостоятелно, независимо и обективно и преди всичко независимо от процесите. При провеждане на тест, отчитане и оценка на резултатите, вътрешният одит не е подвластен на каквито и да било директиви.

В изпълнение на функцията си, вътрешният одит е отговорен за:

- Създаване на рисков базиран многогодишен одитен план за дружеството и получаване, при необходимост, на одобрение от компетентните органи, в случай на съществени промени в одитния план;
- Извършване на планирани и извънредни одити в дружествата;
- Извършване на специални одити, при непосредствена опасност;
- Годишен отчет по изпълнение на одитния план;
- Извършване на одитната отчетност съобразно законовите изисквания.

Организационно позициониране

За да могат да изпълняват одиторските си функции, одиторите са упълномощени да инспектират всички документи и данни, които са необходими, за да изпълнят одитния ангажимент, както и да изискат и да получат необходимата информация. Всеки служител на ЗК "УНИКА" АД, включително техните ексклузивни продажбени партньори и договорни партньори по изнесени дейности, е длъжен без забавяне, да съдейства за проверката на необходимите документи и данни и да предостави изисканата информация. Достъп до помещенията трябва да бъде предоставен, без изключение.

Вътрешният одит докладва на всички членове на управителния съвет на ЗК "УНИКА" АД, както и на ръководителите на проверяваните звена и процеси. В докладите си вътрешният одит формулира мерки срещу установените отклонения и определя срок за тяхното реализиране.

Функцията по вътрешен одит докладва всяко тримесечие на надзорния съвет на ЗК "УНИКА" АД. Ръководителят на функцията по вътрешен одит докладва на членовете на одитния комитет и участва в заседанията му. Одитният комитет одобрява годишен одитен план и годишния одитен доклад.

Годишният доклад на функцията по вътрешен одит се представя на одитния комитет, надзорния съвет и общото събрание на акционерите на ЗК "УНИКА" АД. Докладът се предоставя на комисията за финансов надзор.

2.6 Актюерска функция

Актюерската функция на ЗК "УНИКА" АД е интегрирана в дирекция „Актюерска“. Задачите на актюерската функция са описани по-горе в глава 2.1.3 Ключови функции.

Отговорният актюер е определен като ключова функция в рамките на ЗК "УНИКА" АД и трябва да отговаря на изискванията за квалификация и надеждност, както е описано в раздел 2 *Система за управление*.

В рамките на годишния актюерски доклад актюерската функция се отчита пред управителния съвет. Докладът съдържа всички дейности, изпълнени в рамките на отчетния период, както и резултатите от тях. Тук се обръща особено внимание на потенциала за оптимизация и се препоръчват действия за подобряването им. Докладът следва точно определени структурни спецификации.

2.7 Възлагане на дейности на външни изпълнители

ЗК "УНИКА" АД е изнесла извършването на някои от дейностите си. Ето защо се обръща внимание на факта, съответните компании за услуги, на които са били възложени за изпълнение определени дейности, могат да се считат за надеждни партньори. За да се гарантира това, в УНИКА Група е създаден задължителен аутсорсинг стандарт, който е адаптиран от ЗК "УНИКА" АД. По този начин се прави разграничение между аутсорсинг в рамките на Групата и извън нея.

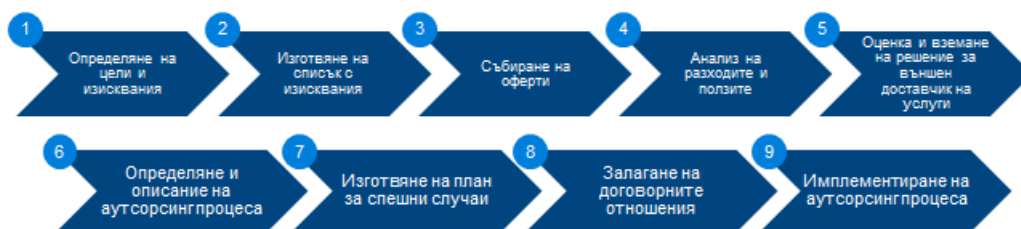
Видове аутсорсинг

Аутсорсинг в рамките на Групата се определя като изнасяне на дадена дейност или процес към компания, която принадлежи към консолидираните дружества на УНИКА. Въпреки това, дори и при аутсорсинг в рамките на Групата, управителния съвет на конкретното дружество на ЗК "УНИКА" АД, което изнася дадена дейност, носи отговорността за начина на нейното осъществяване. Външен аутсорсинг означава, че една задача или процес се извършва от дружество, извън УНИКА Група.

В рамките на политиката за изнасяне на дейности, са указани ключови функции, които не могат да бъдат възложени на външни изпълнители. Нещо повече, определени са критични ключови процеси, които са регламентирани в „Политиката за аутсорсинг“. Необходимо е сключване на споразумение за изнасяне на дейности, при което да се спазват процесите и съдържанията, дефинирани в насоките за аутсорсинг. Освен това, е необходимо одобрението на управителния съвет и на надзорния съвет, за да се изнесат задачи и функции.

Аутсорсинг процеси

Заложени са точни процеси, както по отношение на дефинирането на споразумението за аутсорсинг, така и за неговия контрол. Процесът на изнасяне на дейности съдържа следните девет стъпки:

Фигура 12 Процес по възлагане на дейности на външни изпълнители

За извършване процеса на изнасяне на дейности следва да се определи индивидуален проектен екип. Освен това, при процеса, следва да има разграничение между вътрешен и външен аутсорсинг. Ето защо, не е необходимо отправяне на вътрешна покана за предложения при аутсорсинг в рамките на Групата (стъпка 3). Също така, стъпката относно оценката и решението за избор на външен доставчик на услугата (стъпка 5), се отменя. Определят се точни изисквания за всяка стъпка от процеса, които трябва да бъдат изпълнени от проектния екип. За всяко споразумение за аутсорсинг се определя отговорен служител. По-нататък, отговорното лице трябва да изпълнява точно определени задачи и трябва да докладва ежегодно на управителния съвет, който оценява ефективността на доставчика на услуги за изминалата година. Определят се причините, които могат да доведат до прекратяване на договор. Всяка от изнесените функции, се регистрира.

Изнесени дейности от съществено значение

ЗК "УНИКА" АД е изнесла за външно изпълнение следните значими дейности и процеси:

Дейност	Причини за аутсорсинг	Цел
Архивиране на документи	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на достатъчно място; • Персонал за организирано и сигурно съхранение на архива. 	Изисква се съхраняване на архива за определен период от време.
ИТ инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> • Квалифициран персонал; • Трудоемко съблюдаване на качеството на ИТ 	Център за данни, хостинг, мрежови услуги
Управление на активи	<ul style="list-style-type: none"> • Технологичен контингент; • Квалифициран персонал 	Мандати, оперативно управление на активи, стратегическо разпределение на активи, тактическо разпределение на активи и вътрешна контролна система.

Таблица 8 Изнесени дейности от съществено значение за дружеството

2.8 Оценка на целесъобразността на системата за управление

Декларация и обобщение на ключовите аспекти

В ЗК “УНИКА” АД има изградена ефективна система за управление, като свързаните с нея ключови функции осигуряват стабилно и устойчиво управление на дейността на ЗК “УНИКА” АД (виж глава 2.1 *Обща информация относно системата на управление*). В рамките на организационната структура на ЗК “УНИКА” АД са налице ясно дефинирани роли и отговорности, а разпределението на задачите, които биха могли да доведат до конфликт на интереси, биват ясно разграничени. Управителният съвет е органът, отговорен за управлението на риска в дружеството, както и за изпълнението на регулаторните изисквания.

Контрол на рискове в рамките на текущите бизнес процеси: “трите линии на защита”

Системата за управление на риска се фокусира върху изпълнението на стратегическите цели на ЗК “УНИКА” АД. Поради тази причина, като системата за управление, така и управлението на риска в ЗК “УНИКА” АД отразяват всички промени и адаптации в стратегията на дружеството и идентифицират произтичащите от това бизнес рискове. Адекватността на рискове и контроли, се осигурява посредством концепцията за “трите линии на защита” (подробно описани в глава 2.3 *Система за управление на риска, включително собствена оценка за риска и платежоспособността (СОРП)*)

Описание на функциите на “трите линии на защита” в рамките на системата за управление

Стратегията за управление на ЗК “УНИКА” АД се одобрява от управителния съвет на дружеството. Тъй като “втората линия на защита” (функцията на управление на риска) изготвя риск стратегията, това автоматично гарантира, че потенциалните промени в системата за управление са идентифицирани и могат да заработят веднага. “Третата линия на защита” (вътрешен и външен одит) изготвя многогодишен одитен план на ЗК “УНИКА” АД, базиран върху риска, за да се идентифицират грешки или дефекти в системата за управление и да се реагира правилно.

Оценка на адекватността

Системата за управление е обект на ежегодна оценка.

3 Рисков профил

3.1 Преглед на рисковия профил на компанията

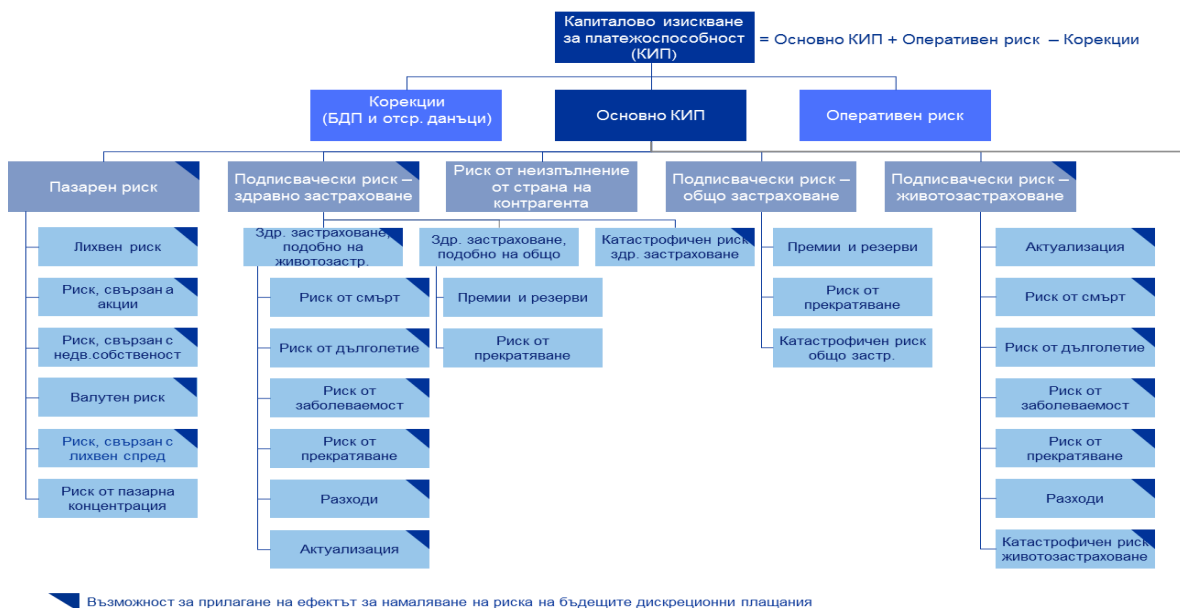
Капиталовото изискване за платежоспособност на ЗК “УНИКА” АД съставлява размерът на собствените средства, които трябва да притежава компанията, за да осигури покритие срещу неочаквани и екстремни загуби. За изчислението ѝ дружеството прилага методологията на стандартната формула, която залага регулаторните изисквания за платежоспособност. Калибрирането на стандартната формула гарантира, че ЗК “УНИКА” АД е взела предвид всички количествено измерими рискове, на които е изложена. Основана цел е да бъдат обхванати всички съществуващи дейности, както и нови дейности, които се очаква да бъдат записани през следващите дванадесет месеца. Рисковите модули се калибрира посредством метод, базиран върху стойност под риск („Value-at-Risk“) при спазване на доверителен интервал от 99,5 % за период от една година.

Капиталовото изискване за платежоспособност съставлява сумата на следните три позиции:

- основно капиталово изискване за платежоспособност (“BSCR”);
- капиталовото изискване за операционен риск;
- корекцията за способността за покриване на загуби на техническите резерви и на отложените данъци.

Основното капиталово изискване за платежоспособност се изчислява посредством аграгиране на индивидуални рискови и под-рискови модули, както се отчита корелационния ефект между тях. Освен това се прави и корекция за способността на техническите резерви и на отсрочените данъци да покриват загуби. Сумата на тези два компонента, заедно с капиталовото изискване за операционен риск, формират и общото капиталово изискване на компанията.

Фигура 13 илюстрира отделните рискови и под-рискови модули. Изчислението на всеки индивидуален риск се основава на въздействието, което даден сценарий или фактор оказват върху основните собствени средства. Всички изчисления са направени съгласно методологията на Делегирания регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията.

Фигура 13 Структура на стандартната формула

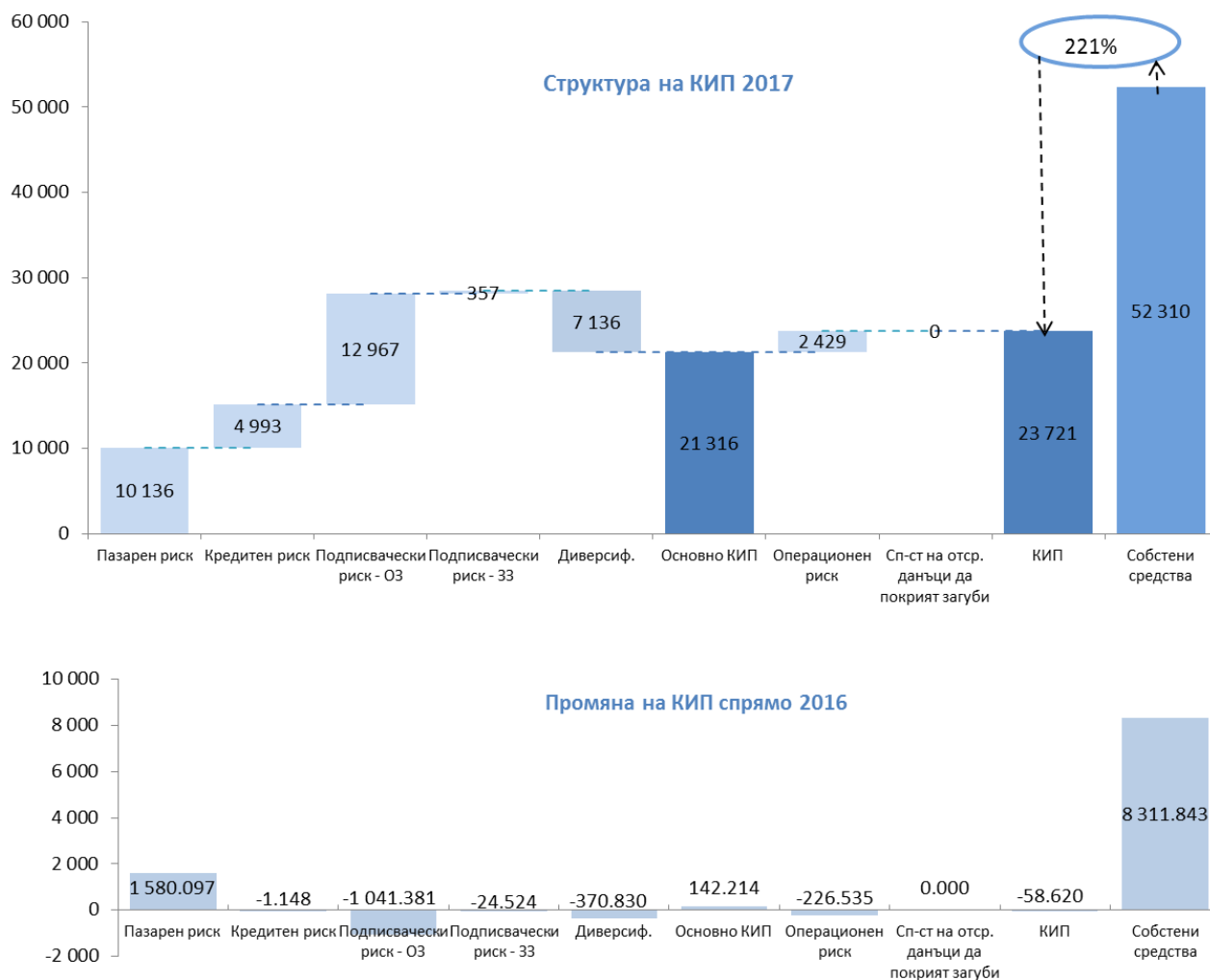
Таблица 9 обобщава изложеността на ЗК “УНИКА” АД по отделните риск категории към 31 декември 2017 г., сравнена с данните от 31 декември 2016. Предвид естеството на дейност, най-значима е изложеността на ЗК “УНИКА” АД към подписвачески риск, чийто дял от общото капиталово изискване на компанията, възлиза на 47 % (спрямо 50% в края на 2016 г.). От него близо 97,4% се дължи на общо застрахователния бизнес и едва 2,6% на здравното застраховане (сходно на общо застраховане). Следващият по значимост риск е пазарният риск, съставляващ близо 36% от общото капиталово изискване (2016: 31%), следван от риска от неизпълнение от страна на контрагента и оперативния риск.

Към края на 2017 г. коефициентът на платежоспособност на ЗК “УНИКА” АД възлиза на 220,5%, което показва високо ниво на капиталова адекватност и стабилност на ЗК “УНИКА” АД. Повишението на коефициента на платежоспособност с близо 36 процентни пункта спрямо 2016 г., се дължи изцяло на ръста на собствените средства на компанията.

	2017	2016
Позиция	в хил. лв.	в хил. лв.
Капиталово изискване за платежоспособност -нето	23 720.95	23 779.57
Основно капиталово изискване за платежоспособност - нетно (пBSCR)	21 316.38	21 174.17
<i>Пазарен риск</i>	10 135.70	8 555.61
<i>Риск от неизпълнение от страна на контрагента</i>	4 992.99	4 994.14
<i>Подписвачески риск в животозастраховането</i>	-	-
<i>Подписвачески риск в здравното застраховане</i>	12 966.76	14 008.14
<i>Подписвачески риск в общото застраховане</i>	357.08	381.60
<i>Диверсификация</i>	- 7 136.15	- 6 765.32
<i>Риск, свързан с нематериален актив</i>	-	-
Операционен риск	2 428.99	2 655.52
Способност на отсрочени данъци да покриват загуби	- 24.42	- 50.12
Собствени средства за покритие на КИП	52 309.65	43 997.81
Коефициент на платежоспособност	220.52%	185.02%
Свободен капитал	28 588.70	20 218.24

Таблица 9 Рисков профил – капиталовата платежоспособност на „ЗК УНИКА“ АД

Графиката по-долу визуализира отделните компоненти, включени в структурата на капиталовото изискване за платежоспособност към 31 декември 2017 г., както и промяната им спрямо предходната година.

Фигура 14 Развитие на основните компоненти на КИП 2016/2017

През 2017 г. нивото на КИП остава почти непроменено спрямо предходната година, за разлика от собствените средства, където се наблюдава близо 8,311 хил. лв. ръст.

През 2017 г. основното КИП отчита ръст от едва 142,21 хил. лева. Увеличението на пазарния риск от 1 580,10 хил. лева до голяма степен се компенсират от спада на капиталовото изискване за подписвачески риск общо застраховане, предвид свиването на резервите по ГО.

Изменението в собствените средства до голяма степен се дължи на участието в ЗК „УНИКА Живот“ АД, както и положителния финансов резултат на компанията.

3.2 Подписвачески риск

3.2.1 Описание на риска²

Подписваческият риск, на който е изложена компанията, включва следните рискови модули:

- Общо застрахователен подписвачески риск
- Здравно застрахователен подписвачески риск (подобен на общо застрахователен).

² Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, Раздел 2 и 4

Общо застрахователен подписвачески риск

Подписваческият риск в общо застраховане се дефинира, както комбинация от следните под-модули:

- a) риск от загуба или от неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на колебания в настъпването, честота и сериозността на застрахователните събития, както и на разпределението във времето и размера на уредените претенции (риск в общото застраховане, свързан с определянето на премии и резерви);
- b) риск от загуба или от неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на значителна несигурност, свързана с допускания при формирането на цена и резерви, по отношение на екстремни или извънредни събития (катастрофичен риск в общото застраховане).

Здравно застрахователен подписвачески риск

Здравно застрахователният подписвачески риск покрива най-малко следните рискове:

- a) риск от загуба или от неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на промени на нивото, тренда или волатилността на разходите, възникнали при обслужването на застрахователните и презастрахователните договори;
- b) риск от загуба или от неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на колебания при настъпването, честота и сериозността на застрахователните събития, както и на разпределението във времето и размера на уредените претенции към момента на формирането на резерви;
- c) риск от загуба или от неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на значителна несигурност, свързана с допускания при формирането на цена и резерви, по отношение на зарази и големи епидемии, а също и на необичайното натрупване на рискове в резултат на тези екстремни обстоятелства.

3.2.2 Рисква експозиция

Общо застрахователен подписвачески риск

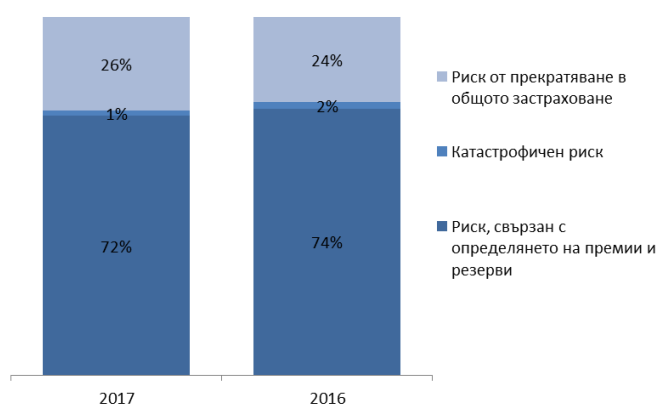
Таблица 10 представя експозицията на ЗК "УНИКА" АД към общо застрахователния подписвачески риск. От всички под-рискови модули, най-голяма е изложеността на компанията към риска, свързан с определянето на премии и резервите. С най-значим принос за това имат моторните линии бизнес, следвани от имущественото застраховане и застраховане във връзка с обща гражданска отговорност.

Позиция	2017		2016	
	в хил. лв.	в %	в хил. лв.	в %
Капиталово изискване за платежоспособност за подписвачески риск в общо застраховане	12 966.76		14 008.14	
Риск, свързан с определянето на премии и резерви	11 325.52	72.42%	12 472.04	74.42%
Катастрофичен риск	4 084.81	26.12%	3 974.22	23.71%
Риск от прекратяване в общото застраховане	229.01	1.46%	313.83	1.87%
<i>Диверсификация</i>	-2 672.59		-2 751.95	

Таблица 10 Подписвачески риск в общо застраховане

Към 31 декември 2017 г. подписваческият риск в общо застраховане възлиза на 12,966 хил. лв., като отчита близо 1,042 хил. лв. спад спрямо предходната година, основно дължащ се на спада в най-добрата оценка на резерва за щети по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, по която се отчита съществено свиване на портфейла. През последните няколко години компанията целенасочено намалява относителния дял на моторните линии бизнес в портфолиото си, компенсирайки спада в премиения проход с ръст в останалите линии бизнес.

Рискът, свързан с определянето на премиите и резервите, като основна съставна част от подписваческия риск, съставлява близо 74%.

Фигура 15 Разпределение на подписваческия риск в общо застраховане

Фигура 15 илюстрира разпределението на отделните под модули в структурата на подписваческия риск в общото застраховане (без диверсификация) в проценти. Рискът, свързан с определянето на премии и резерви спада с близо 2%, като за сметка на това се отчита близо 2% повишение в риска, свързан с прекратяване.

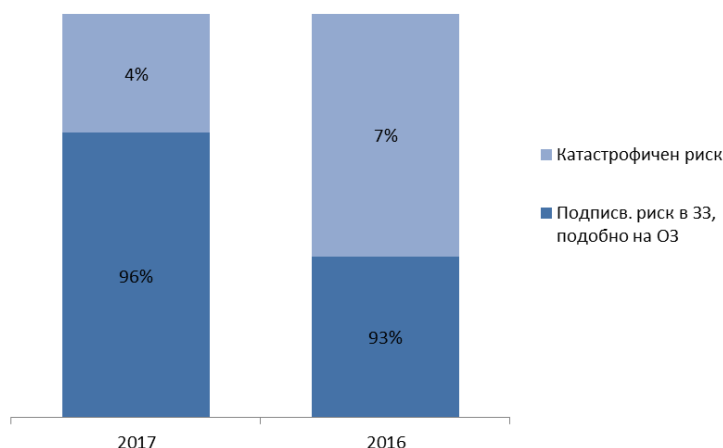
Здравно застрахователен подписвачески риск (подобен на общо застрахователен)

Таблица 11 представя експозицията на ЗК “УНИКА” АД към подписвачески риск здравно застраховане, разпределен по отделните подмодули.

Позиция	2017		2016	
	в хил. лв.	в %	в хил. лв.	в %
КИП за подписвачески риск в здравното застраховане	357.08		381.60	
Подписвачески риск в здравнозастраховане, подобно на животозастраховането	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Подписвачески риск в здравнозастраховане, подобно на общо застраховане	58.01	14.64%	56.93	13.55%
Катастрофичен риск	338.13	85.36%	363.37	86.45%
<i>Диверсификация</i>	-39.06		-38.70	

Таблица 11 КИП за подписвачески риск в здравното застраховане, подобно на общо застраховане

През отчетната година не се забелязва съществена промяна в развитието на подписвачески риск в здравно застраховане (подобно на общо застраховане). Процентният дял на този вид бизнес от общото портфолио на компанията е остава относително малък.

Фигура 16 Подписвачески риск в здравно застраховане

Фигура 16 илюстрира разпределението на отделните под модули в структурата на подписваческия риск в здравно застраховане, сходно на общо застраховане. Делът на катастрофичния риск се повишава от 93% на 96%, като обема на записаните премии се запазва на нива близки до първоначалните.

3.2.3 Оценка на риска

Общо застрахователен подписвачески риск ³

Подписваческият риск в общото застраховане се състои от следните под-рискови модули:

- Риск в общото застраховане, свързан с определянето на премии и резерви
- Катастрофичен риск в общото застраховане
- Риск от прекратяване в общото застраховане

Подписваческият риск в общото застраховане е изчислен на база на установени рискови фактори и методи, съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, раздел 2 "Модул на подписваческия риск в общото застраховане". Капиталовите изисквания за отделните под-рискови модули се агрегират, като се отчита диверсификационният ефект между тях. При калкулациите се взема предвид още неочакваната загуба по отношение на новите дейности, които се очаква да бъдат записани през следващите дванадесет месеца.

³ Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, Раздел 5, Подраздел 2

Фигурата по-долу илюстрира подхода при калкулацията на нетната стойност на активите (НСА).

Фигура 17 Илюстрация на подхода относно НСА

Подписвачески риск в здравно застраховане (сходно с общо застраховане ⁴)

Изискванията за капиталова платежоспособност при подписваческия риск в здравно застраховане (подобно на общо застраховане) се изчисляват чрез прилагане на рисковите фактори и методи, подробно описани в Регламент 2015/35. За изчисляване на катастрофичния риск в здравно застраховане, се прилагат три различни стрес-сценарии, а именно: а) риск от масова злополука, б) риск от концентрация при произшествия и в) пандемични рискове.

3.2.4 Концентрация на риска

При подписваческия риск общо застраховане може да се наблюдава концентрация на риска. До голяма степен тя се дължи на факта, че ЗК "УНИКА" АД извършва дейност в почти всички региони в България. Приети и въведени са политики и стандарти, с цел да се гарантира съществуването на комплексни процеси за управление на риска и мерки за намаляване му. Концентрация на съществен риск е рискът от природно бедствие, включващ буря, градушка и наводнения. Катастрофичните събития могат да окажат въздействие върху повече от една креста зони, особено в София и София област, където е концентрирана голяма част от портфейла на компанията. За целите на собствената оценка на риска и платежоспособността, компанията използва и модели за оценка на катастрофичния риск, предоставени от външни доставчици. Резултатите от тях биват използвани, за да се предприемат редица мерки за смекчаване на риска, най-съществените сред които са преразглеждане на подписваческите правила и процедури, както и покупката на презастрахователно покритие.

3.2.5 Техники за намаляване на риска

Подписвачески риск общо застраховане

Повишаването на рентабилността на компанията е сред основните приоритети на ЗК "УНИКА" АД през следващите години. Тя е в съответствие със стратегическата инициатива на УНИКА Груп - "УНИКА 2.0" и залага дългосрочната стратегия на Групата и нейните подразделения до 2020 г. Периодичният анализ на техническите резултати и последващата от това промяна в тарифите са важна предпоставка при калкулациите и разпределението на адаптираните към риска премии. Презастраховането е основна техника за смекчаване на риска в общото застраховане. Посредством презастрахователни договори, се прехвърлят част от покритието от застрахователя рискове, срещу отстъпване на застрахователна премия и пряко свързаните с това дейности. В допълнение

⁴ Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, Раздел 5, Подраздел 4, чл. 144f

презастраховането се използва като инструмент за управлението на капитала, както и като заместител на рисковия капитал.

УНИКА Ре е основен презастраховател на ЗК „УНИКА“ АД. Дружество е отговорно за координацията, вътрешните и външните отношения по презастрахователните договори и помага за оптимизиране на поетите ангажименти по отношение на рисковия капитал. Това позволява, от една страна, да се балансират рисковете в рамките на Групата, но и от друга, да се постигне ефективно покритие на цедирания бизнес и следователно, е от решаващо значение за стратегията на риска на ЗК „УНИКА“ АД.

Ефективността на техниките за намаляване на риска се следи посредством резултатите от стандартната формула. Количествено измерване на презастрахователно покритие се извършва с помощта на ключови стойности, като възвръщаемостта спрямо коригирания съобразно риска капитал (RoRAC) и добавената икономическа стойност (EVA), както преди, така и след приспадане на презастрахователно покритие.

Подписвачески риск здравно застраховане

В контекста на здравното застраховане се използват няколко класически техники за намаляване на риска, като селекция на рисковете, преразглеждане на премиите в зависимост от развитието на риска и т. н.

Правила за управление

Правилата за управление на ЗК „УНИКА“ АД включват всички правила и процедури наложени от управителния съвет на дружеството. Те са съществени за прилежащите риск модели и включват подробна подформация и регулация относно участието в печалбата. Наред с това се дефинират и правила, касаещи управлението на активите и пасивите. Тези правила гарантират, че всички дългосрочни задължения на компанията ще бъдат изпълнени независимо от промяната във лихвените проценти.

Възвращаемост на новия бизнес

За да се осигури възвращаемост на новия бизнес, в компанията има действащи стандартизирани процеси за пускане на нов продукт и тест за възвращаемост. Това дава възможност да се предприемат дейности, съобразно пазарните условия и, при необходимост, да се намалят предоставените гаранции или да се променят при наличие на извънредни фактори. Всеки един продукт трябва да премине през тест за възвращаемост преди да бъде пуснат от компанията. Минимално условие при теста е новият бизнес да допринесе за повишението на собствените средства на компанията.

В ЗК „УНИКА“ АД има установен постоянен процес за оценка на възвращаемостта на продуктовото портфолио. Целта е, да се идентифицират непечелившите сектори и да се начертаят мерки за своевременна реакция.

Презастраховане

Организацията и покупката на външно презастраховане е съществено предимство за оптимизацията и контрола на риск капитала на ЗК „УНИКА“ АД. Стойността на риска прехвърлен към УНИКА Ре, Швейцария, както и външната ретроцесия се определя съобразно планираните стойности на капиталовото изискване за платежоспособност, дефинирани в риск стратегията на дружеството.

3.3 Пазарен риск

3.3.1 Описание на риска

Пазарният рисков модул отразява риска, произтичащ от нивото или волатилността на пазарните цени на финансовите инструменти, които оказват влияние върху стойността на активите и пасивите на предприятието. Той отразява надлежно структурния дисбаланс между активите и пасивите и по-специално по отношение на тяхната дюрация. Пазарният риск се изчислява като комбинация между капиталовите изисквания най-малко за следните под-модули, в съответствие с Директива 2009/138/ЕС и подробно описани в Таблица 12 Под-модули на пазарния риск:

Под-рискови модули	Определение
Валутен риск	Чувствителността на стойността на активите, пасивите и финансовите инструменти към промяната в нивото или волатилността на валутните обменни курсове
Лихвен риск	Чувствителността на стойността на активите, пасивите и финансовите инструменти към промяна в срочната структура на лихвените проценти или на волатилността на лихвените проценти
Риск, свързан с акции	Чувствителността на стойността на активите, пасивите и финансовите инструменти към промяната в нивото или волатилността на пазарните цени на акциите
Риск, свързан с недвижима собственост	Чувствителността на стойността на активите, пасивите и финансовите инструменти към промяната в нивото или волатилността на пазарните цени на недвижимата собственост
Риск, свързан с лихвения спред	Чувствителността на стойността на активите, пасивите и финансовите инструменти към промяната в нивото или волатилността на кредитните спредове над срочната структура на безрисковия лихвен процент
Риск, свързан с пазарна концентрация	Допълнителни рискове за застрахователното или презастрахователното предприятие, произтичащи или от липса на диверсификация в портфейла от активи, или от голяма рискова експозиция, свързана с неизпълнение от страна на един емитент на ценни книжа или на група от свързани емитенти

Таблица 12 Под-модули на пазарния риск

3.3.2 Рискова експозиция

Фигура 18 показва разпределението на активите в инвестиционния портфейл на ЗК "УНИКА" АД към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г.

Фигура 18 Разпределение на активите 2016/2017

Процесът по управление на активите на ЗК „УНИКА“ АД е изцяло съобразен със структурата на пасивите и цели да гарантира, че бъдещите парични потоци и приходите от управление на активи ще бъдат достатъчни, за да покрият задълженията на компанията. Целта е дисбалансът в дюрацията на активите и пасивите да се сведе до приемливо за компанията ниво. През 2017 г. се забелязва покачване на дела на корпоративните облигации и дяловите участия в структурата на инвестиционното портфолио на компанията или съответно от 17% на 20% при корпоративните облигации и от 18% на 19,5% на дяловите участия. За сметка на това, е налице спад в дела на паричните средства и еквиваленти, както и на колективните инвестиционни схеми.

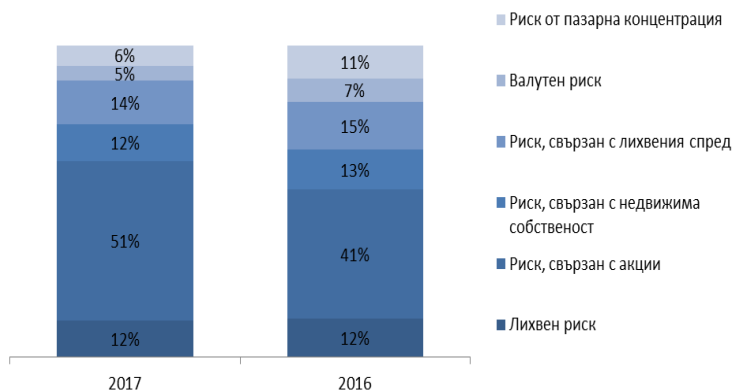
Таблица 14 показва разпределението на пазарния риск по под-модули. В допълнение е посочен и диверсификационния ефект, който представлява спад на рисковата експозиция по тази рискова група, произтичаща от факта, че неблагоприятния резултат от един риск може да бъде неутрализиран от по-благоприятния резултат от друг риск, в случай, че между тези рискове няма пълна корелация.

Пазарният риск съставя 36% от общото капиталово изискване и е втория по значимост риск, пред който е изправена ЗК „УНИКА“ АД. Той е със средна степен на толерантност, като увеличението му с 5 процентни пункта спрямо 2016 г. до голяма степен се дължи на увеличаване на нетната стойност на активите на дяловото участие в ЗК „УНИКА Живот“ АД.

Преструктурирането на портфейла в началото на 2017 г. доведе до понижаване на риска от пазарна концентрация и валутния риск. Благоприятен фактор за развитието на лихвения риск от своя страна оказва и лекото повишение на безрисковите лихвени нива.

Позиция	2017		2016	
	в хил. лв.	в %	в хил. лв.	в %
КИП за пазарен риск	10 135.70		8 555.61	
Лихвен риск	1 582.11	11.61%	1 555.82	12.44%
Риск, свързан с акции	6 987.35	51.28%	5 160.95	41.27%
Риск, свързан с недвижима собственост	1 626.07	11.93%	1 623.05	12.98%
Риск, свързан с лихвения спред	1 894.19	13.90%	1 909.95	15.27%
Риск от пазарна концентрация	873.85	6.41%	1 321.12	10.56%
Валутен риск	661.29	4.85%	934.77	7.47%
<i>Диверсификация</i>	-3 489.15		-3 950.06	

Таблица 13 КИП за пазарен риск

Фигура 19 Разпределение на пазарния риск 2017/2016

Фигура 19 илюстрира относителните дялове на различните под-рискови модули на пазарния риск (без диверсификация) в проценти. С най-голяма тежест е рискът, свързан с инвестициите в акции предвид 99,97% участие на ЗК “УНИКА” АД в животозастрахователно дружество ЗК “УНИКА Живот” АД.

3.3.3 Оценка на риска⁵

ЗК “УНИКА” АД изчислява пазарния риск, съгласно методологията на стандартната формула, подробно описана в Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията. Капиталовото изискване представлява сбора на всички възможни комбинации от подмодулите на модула на пазарния риск, като се отчита корелационния ефект между тях. Изчислението по под-модули е разгледано по-долу.

Лихвен риск

При изчислението на капиталовото изискване за лихвен риск се взимат предвид всички чувствителни на промените в лихвените нива активи и пасиви, като се прилагат два сценария - сценарий на повишаване и сценарий на понижаване в срочната структура на лихвените нива, като се взима по-голямата от получените две стойности.

- **Повишаване в срочната структура на лихвените проценти** - капиталовото изискване за риск от повишаване в срочната структура на лихвените проценти за дадена валута е равно на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат на непосредствено увеличение на основните безрискови лихвени проценти за тази валута при различни падежи. В зависимост от срочността до падеж, повишението варира от 70% за падежи до две години и 26% за такива от двадесет години. За падежи над 20 години нарастването на лихвените проценти показва линеен спад до 20%.
- **Понижаване в срочната структура на лихвените проценти** - капиталовото изискване за риска от понижаване в срочната структура на лихвените проценти за дадена валута е равно на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат от непосредствено понижаване на основните безрискови лихвени проценти за тази валута при различни срокове до падежа. Очакваният спад на лихвените проценти се колебае между 75% за падежи до една година и 29% за 20 години. За падежи над 20 години лихвените проценти показва линеен спад до 20%. Спадът на базовите безрискови лихвени проценти, се равнява на нула.

За целите на калкулацията на капиталовото изискване за лихвен риск, ЗК “УНИКА” АД прилага сценария от покачване на лихвените нива, предвид по-високата получена стойност.

⁵ Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, Раздел 5, Подраздел 5, чл.164ff

Риска, свързан с акции

ЗК "УНИКА" АД изчислява подмодула на риска, свързан с акции в съответствие със стандартната формула. Той се равнява на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат промяната в нетната стойност на активите в рамките отделните сценарии и включва симетричен механизъм за корекция на капиталовата такса върху ценните книжа, прилагана за покриване на риска, който се поражда от промени в равнището на цените на ценните книжа.

В контекста на стандартния подход се разграничават подмодул на риска, свързан с капиталови инструменти от тип 1, и подмодула на риска, свързан с капиталови инструменти от тип 2:

- Капиталовите инструменти от тип 1. Тук се включват капиталови инструменти, които се търгуват на регулираните пазари в държави, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП) или на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).
- Капиталовите инструменти от тип 2. Те включват капиталови инструменти, които се търгуват на фондовите борси в държави, които не са членки на ЕИП или на ОИСР, както и капиталови инструменти, които не се търгуват на фондови борси, стоки и други алтернативни инвестиции.

За изчислението на капиталовите изисквания по отношение на риска при собствения капитал, следва да се използват следните сценарии:

- Сценарий за капиталови инструменти от тип 1: Непосредствен спад на пазарната стойност на капиталовите инструменти с 39%, включително симетрична корекция от до (+/- 10 процента), както и непосредствен спад от 22% на пазарната стойност на свързаните предприятия.
- Сценарий за капиталови инструменти от тип 2: Непосредствен спад на пазарната стойност на капиталовите инструменти с 49%, включително симетрична корекция от до (+/- 10%), както и непосредствен спад от 22% на пазарната стойност на свързаните предприятия.

Капиталовото изискване на риска, свързан с акции агрегира двата подмодула, като се прилага корелационен коефициент от 0.75.

Риск, свързан с недвижимо имущество

Изчислението на капиталовите изисквания за риска, свързан с недвижимото имущество е равно на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат на непосредствен спад с 25 % в стойността на недвижимата собственост.

Риск, свързан с лихвения спред

Капиталовото изискване по този подмодул представлява сумата на капиталовото изискване за риска, свързан с лихвения спред по облигации и заеми, секюритизиращи позиции и кредитни деривативи. Съгласно стандартната формула за някои експозиции под формата на облигации и заеми, емитирани от банки, организации и правителства, се прилагат специфични рискови фактори, които ЗК "УНИКА" АД прилага в своите калкулации.

За изчислението на капиталовото изискване за риска, свързан с лихвения спред, по облигации и заеми (различни от ипотечни кредити) се прилага факторно-базиран стрес сценарий. Рисковите фактори зависят от модифицираната дюрация и степента на кредитното качество на инструмента. Допуска се, че лихвеният спред на всички инструменти ще се покачи, което ще доведе до неизбежен спад в пазарната стойност на облигации.

Риск, свързан с пазарна концентрация

Капиталовото изискване за риска, свързан с пазарна концентрация се изчислява, като се прилагат рискови фактори, определени в съответствие със стандартната формула, върху експозиции към едно лице, надвишаващи относителния праг на прекомерна концентрация, определен на база степента на качество на експозицията.

Съгласно стандартната формула, се прилагат определени дерогации при изчисляването на риска, свързан с пазарна концентрация, което изключва отделни рискови експозиции от калкулациите. ЗК "УНИКА" АД прилага тези дерогации в изчисленията си.

Праговете на прекомерна концентрация се определят в зависимост от кредитното качество на експозицията, като се прилага подхода на подробния преглед. Наред с другите неща, съобразно този подход, определени недвижими имуществва, компании и инвестиционни фондове се разпределят към специфични групи. Впоследствие се оценява дали конкретните риск експозиции надвишават прага на прекомерната концентрация за съответното кредитно качество на експозицията. Ако този праг е надвишен, се прилага съответния рисков фактор, предписан в стандартната формула, върху горницата на рисковата експозиция над прага.

Валутен риск

Капиталовото изискване за валутен риск се изчислява чрез прилагане на два отделни сценария за всяка чуждестранна валута и е равно на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат на непосредствено понижаване/повишаване на валутните курсове, спрямо местната валута. Съгласно методологията на стандартната формула, всяка чуждестранна валута, чиято промяна в обменния курс спрямо местната валута може да доведе до промяна собствените средства на ЗК "УНИКА" АД, се счита за релевантна.

Капиталовото изискване за валутен риск е равно на по-голямото от следните капиталови изисквания: а) капиталовото изискване за риска от повишаване на стойността на чуждестранната валута спрямо местната валута; б) капиталовото изискване за риска от понижаване на стойността на чуждестранната валута спрямо местната валута

Според стандартния подход, трябва да се прави разграничение между следните валутни сътресения:

- Преоценка на чуждестранни валути: преоценка на чуждестранна валута спрямо местната валута с 25 процента.
- Обезценка на чуждестранни валути: обезценка на чуждестранна валута спрямо местната валута с 25 процента.

За валути, фиксирани към еврото, какъвто е българският лев, коефициентът в размер на 25% е коригиран на 1,81%.

3.3.4 Концентрация на риска

В допълнение на концентрационния риск, залежал в стандартната формула за изчисление на капиталовото изискване за платежоспособност, всички емитенти (включително и групи от емитенти) са обект на регулярен мониторинг в рамките изградената от дружеството вътрешна система за проследяване и залагане на лимити. Следи се дали съотношението между инвестиционните обеми за всеки отделен емитент, спрямо общия обем на инвестициите, надхвърля заложените прагове, базирани на кредитоспособността на емитента. В допълнение, е изградена и система за вътрешно рейтинговане на контрагенти, които нямат рейтинг от външна кредитна агенция, с цел по-оптимално и риск претеглено залагане на лимити.

3.3.5 Техники за намаляване на риска

Към края на 2017 г., компанията не използва деривативни финансови инструменти, с цел ограничаване на пазарния риск.

3.4 Кредитен риск

3.4.1 Описание на риска

В съответствие с Директива 2009/138/ЕО (чл. 105) и чл. 43 от Наредба 51 от 28.04.2016 за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи, рискът във връзка с неизпълнение от страна на контрагента отразява възможните загуби в резултат на неочаквано неизпълнение или влошаване на кредитната позиция на контрагентите или длъжниците на застрахователните и презастрахователните предприятия през следващите 12 месеца. Този риск покрива договорите за намаляване на риска, като например презастрахователни споразумения, секюритизация и деривати, вземания от посредници, а също и други кредитни експозиции, които не са покрити в рисковия под-модул, свързан с лихвения спред. Той отчита надлежно допълнителното или друго обезпечение, държано от или за сметка на застрахователното или презастрахователно предприятие и свързаните с това рискове. За всеки контрагент се взема под внимание, съвкупната рискова експозиция на застрахователното предприятие към въпросния контрагент, независимо от правната форма или договорните задължения към това предприятие.

Кредитният риск или рискът от неизпълнение, е съставен от:

- Експозиция от тип 1. Тук се включват експозиции, които не могат да бъдат диверсифицирани и при които има вероятност контрагентът да е рейтингован. В допълнение, този тип обикновено обхваща: презастрахователни споразумения, застрахователни секюритизации и деривати, парични средства в банки и банкови депозити, както и други договори за намаляване на риска, като акредитиви, гаранции и писма за подкрепа, които предприятието е предоставило
- Експозиция от тип 2. Състои се от всички кредитни експозиции, които не са обхванати от подмодула на риска, свързан с лихвения спред и, които не са експозиции от тип 1, но обикновено са диверсифицирани и нямат кредитен рейтинг. Този тип обикновено се състои от вземания от посредници, вземания от титуляри по полици, ипотечни заеми, депозити в предприятия, заеми по полици, акредитиви, гаранции и ипотечни кредити.

3.4.2 Рискова експозиция

Кредитният риск или рискът от неизпълнение от страна на контрагента формира близо 18% от общото капиталово изискване на ЗК "УНИКА" АД.

	2017	2016
Позиция	в хил. лв.	в хил. лв.
КИП за риск от неизпълнение от страна на контрагента	4 992.99	4 994.14
Експозиции от тип 1	4 861.55	4 866.07
Експозиции от тип 2	173.49	169.09
Диверсификация	-42.05	-41.02

Таблица 14 Кредитен риск и риск от неизпълнение от страна на контрагента за тип 1 и тип 2

Таблица 19 показва разпределението на капиталовото изискване между експозиции от тип 1 и тип 2. Основното натоварване или близо 97% (без да се отчете ефекта на диверсификацията) се дължи на експозициите от тип 1, а именно презастрахователните договори и паричните средства в разплащателни сметки. Рисковата експозиция от тип 2 е с относително малък дял и основно се дължи на вземания от посредници и титуляри по полици. През 2017 г. не се забелязва съществена промяна в КИП на този риск, както и в разпределението на експозициите от тип 1 и тип 2.

3.4.3 Оценка на риска⁶

При оценката на риска, свързан с неизпълнението от страна на контрагента, ЗК „УНИКА“ АД използва методологията и рисковите фактори, подробно описани в Делегиран Регламент 2015/25. Капиталовото изискване за експозициите от тип 1 и тип 2 се определя на базата на т.нар. загуба при неизпълнение, или LGD. От загубата при неизпълнение се приспадат всички задължения към контрагенти, при условие, че тези задължения са прихванати в случай на неизпълнение от контрагентите. Налице са ясни правила за калкулирането на загубата от неизпълнение в зависимост от вида на експозицията. В допълнение, съществуват още ясни насоки, които регулират до каква степен могат да се използват техники за смекчаване на риска.

3.4.4 Концентрация на риск

ЗК „УНИКА“ АД, част от УНИКА Група, регулира риск от концентрация с помощта на вътрешно-групова презастрахователна компания (УНИКА Ре), към която всички бизнес подразделения прехвърлят част от рискове си и, която е отговорна за избора на външните презастрахователи. За да се постигне това, УНИКА Ре е създавала презастрахователна политика, която стриктно регулира избора на контрагенти и избягва външни концентрации (пример: съгласно вътрешните правила даден презастраховател може да държи максимум 20% от даден договор и, че всеки застраховател трябва да е оценен най-малко с рейтинг "А", за да бъде избран).

3.4.5 Техники за намаляване на риска

ЗК „УНИКА“ АД предприе следните мерки за намаление на кредитния риск или риска от неизпълнение от страна на контрагента:

- Залагане на лимити за поемане на риск в съответствие с цялостния риск профил на компанията;
- Минимален кредитен рейтинг;
- Процедури за мониторинг и ескалация.

С цел избягване на концентрацията от кредитен риск и риск от неизпълнение, са налице и лимити за депозиране на средства в банки и кредитни институции. Лимитите се следят на двуседмична база и се залагат на база на вътрешна процедура за рейтинговане на банките и финансовите институции. При избора на външен презастраховател е заложен минимален кредитен рейтинг и горна граница на експозицията.

3.5 Ликвиден риск

3.5.1 Описание на риска

Ликвидният риск е резултат от невъзможността даден актив или инвестиция да се изтъргува достатъчно бързо, така че дружеството да покрие своите финансови задължения, когато те станат

⁶ Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, Раздел 5, Подраздел 6, чл. 189ff

изискуеми. В зависимост от произхода си той се разделя на пазарен ликвиден риск и риск от рефинансиране. Този риск не е включен в обхвата на стандартната формула и за него не се заделя капитал.

3.5.2 Оценка на риска и техники за намаляване

По отношение на ликвидния риск, компанията прави разграничение между два вида задължения:

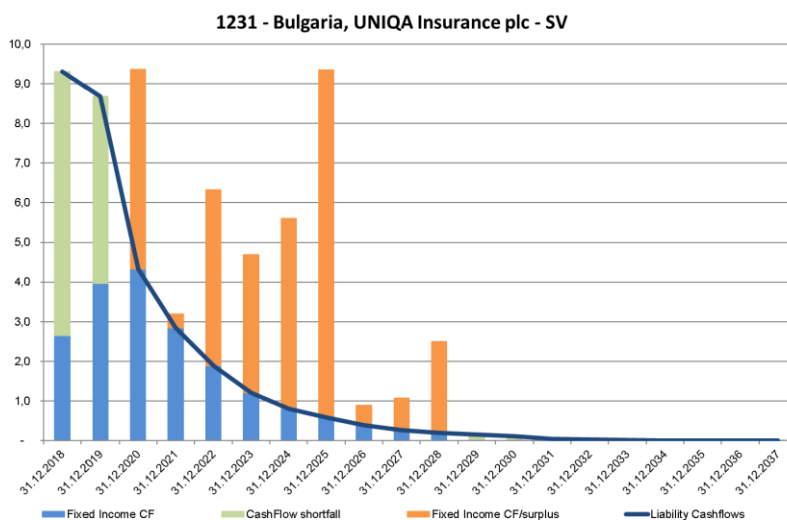
- Задължения с падеж под 12 месеца
- Задължения с падеж над 12 месеца

Задължения с падеж под 12 месеца

За да гарантира, че ще изпълни всички финансови задължения, в рамките на следващите 12 месеца, ЗК “УНИКА” АД въведе регулярен процес по планиране на паричните потоци, така че да си осигури достатъчно парични средства за покритие на бъдещите плащания. Като част от този процес, ЗК “УНИКА” АД изготвя т. нар. ликвиден план.

Задължения с падеж над 12 месеца

За да минимизира ликвидния риск за задължения над 12 месеца, е налице процес по целево стратегическо разпределение на активите (SAA), така че да се включат очакваните изходящи потоци за задължения с падеж до 30 години. Този процес е обект на стриктен мониторинг и контрол. Предвид краткосрочната спецификата на общо застрахователния бизнес, задълженията с падеж над 12 месеца съставляват незначителен дял.

Фигура 20 Парични потоци

3.6 Операционен риск

3.6.1 Описание на риска

Операционният риск включва риска от загуба, в резултат на неподходящи или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора или системи, или на външни събития. Този риск обхваща правния риск, но изключва риска, произхождащ от стратегически решения, както и репутационния риск. Правният риск е рискът от финансови загуби, дължащи се на оплаквания или несигурност в приложимостта или тълкуването на договори, закони или други нормативни изисквания.

Темите за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм са обект на специално внимание. Операционният риск във връзка с тези теми може да са резултат от липсващи или неадекватни процеси за идентифициране, проследяване, както и докладване за предотвратяване на потенциални операции за пране на пари.

3.6.2 Рисква експозиция

Изложеността на ЗК “УНИКА” АД към операционния риск е обект на стриктен мониторинг и контрол. Отделните рискове редовно се идентифицират с помощта на рисковия каталог на УНИКА Груп. Сред рисковете с най-съществено влияние са:

- Рискове, произтичащи от недобре функциониращи процеси, в частност по отношение на продуктово развитие и ликвидация на щети;
- ИТ рискове (в частност ИТ-сигурността и комплексността на ИТ-средата, както и риска от прекъсване на дейността);
- Агресивна конкуренция и т.н.

Следващата таблица показва капиталовото изискване за операционен риск към края на 2017, сравнен с 2016 г.

	2017		2016	
	Спечелена премия	Брутни технически резерви	Спечелена премия	Брутни технически резерви
Отчетна година				
Животозастраховане (без продукти обвързани с индекс)	0.00	0.00	0.00	0.00
Здравно застраховане, подобно на животозастраховане	0.00	86.92	0.00	64.87
Общо застраховане	54 180.12	80 879.27	58 976.82	88 452.50
Предходна година				
Животозастраховане (без продукти обвързани с индекс)	0.00		0.00	0.00
Здравно застраховане, подобно на животозастраховане	0.00		0.00	0.00
Общо застраховане	58 976.82		59 487.57	
Мярка за обем	1 625.40	2 428.99	1 769.30	2 655.52
Годишни разходи свързани с продукти, обвързани с индекс (25%)	0.00	0.00	0.00	0.00
Операционен риск		2 428.99		2 655.52

Таблица 15 Капиталово изискване за платежоспособност - операционен риск

Както е видно и на посочената по-горе таблицата, операционния риск остава относително стабилен спрямо предходния период. Слабото му понижение до голяма степен се дължи на спада на техническите резерви и на обема на брутната спечелена премия.

3.6.3 Оценка на риска

При калкулацията на операционния риск ЗК “УНИКА” АД прилага факторно-базиран подход, съгласно методологията на стандартна формула. Капиталовото изискване е равно на по-ниската от приведените по-долу стойности:

- Основното капиталово изискване за риска, свързан с операционните разходи, или
- 30% от калкулираното основно капиталово изискване за платежоспособност.

За изчисляването на основното капиталово изискване за риска, свързан с операционните разходи, следва да се разграничават два подхода:

- Калкулация въз основа на получените премии: 3% от брутната спечелена премия във връзка с общо застрахователните задължения. В допълнение, в случай на увеличение на премиения обем с повече от 120% спрямо преходната година, се добавя допълнителен марджин, в съответствие със стандартния подход.
- Калкулация въз основа на техническите резерви: 3% от техническите резерви за общо застрахователни задължения.

За целесъобразен се счита този подход за изчисляване на капиталовите изисквания, според който е необходимо да се задели по-голям капитал.

3.6.4 Концентрация на риска

Налице е регулярна оценка на риска от концентрация в рамките на операционния риск. В зависимост от резултатите се предприемат адекватни мерки за контрол и управление. Процесът на управление на този риск включва ясно дефиниране на правата и задълженията на служителите посредством вътрешни правила и процедури. Налице е вътрешна контролна среда за идентифициране, следене и ескалация на тези рискове в компанията.

3.6.5 Техники за намаляване на риск

Залагането на мерки за намаляване на риска е важна стъпка в процеса на управление на операционните рискове. В риск стратегията си ЗК “УНИКА” АД класифицира тази риск категория с ниска степен на толеранс, като стремежът е да бъде сведен до минимум.

Сред най-съществените мерки за намаляване на риска, са както следва:

- Въвеждане и поддържане на вътрешна контролна система;
- Оптимизация и поддържане на процесите;
- Постоянно обучение на персонала, както и
- Изготвяне на план за спешни случаи.

3.7 Стрес тестове и анализ на сценариите

3.7.1 Подписвачески риск и пазарен риск

ЗК “УНИКА” АД използва следните дефиниции за анализ на чувствителността, стрес тест и сценарии.

Анализ на чувствителността	Преизчисление на ключов показател в резултат на промяна на един входен параметър. Промяната не е значителна/екстремна и може да има както положително, така и отрицателно, въздействие.
Сценарии	Въздействието върху ключов показател в резултат на промяна на повече от един входен параметър. Промяната може да доведе като до отрицателен, така и до положителен резултат. Обикновено сценариите са свързани с определени събития (т.нар. исторически сценарии)
Стрес тест	Преизчисление на ключов параметър в резултата на промяната на един входен параметър. Промяната не е значителна/екстремна и може да има както положително, така и отрицателно, въздействие.
Комбиниран стрес тест	Преизчисление на ключов параметър в резултата на промяната на повече от един входен параметър. Промяната е значителна/екстремна с негативен ефект.

Обратен стрес тест

Дефиниране на сценарии, който има негативен резултат върху даден ключов параметър.

Фигура 21 Дефиниции за анализ на чувствителността, стрес тест и сценарии

Предвид рисковия профил на дружеството, както и резултатите от проведените стрес тестове от предходните години, ЗК “УНИКА” АД фокусира вниманието си основно върху промяната в пазарните риск фактори. Таблицата по-долу обобщава основните анализи на чувствителността, стрес тестове и сценарии.

Анализи на чувствителността/ Стрес тест / Сценарии	Въздействие
Променливи	
Паралелна промяна в срочна структура на лихвите с +100 б.п. (до ПЛТ)	Еднократно
Паралелна промяна в срочна структура на лихвите с -100 б.п. (до ПЛТ)	Еднократно
Спад в цените на акциите и дяловите участия	Еднократно
+10% стрес на всички чуждестранните валути	Еднократно
- 10% стрес на всички чуждестранните валути	Еднократно
Увеличение на кредитния сред	Еднократно
Катастрофично събитие: земетресение	Еднократно
Дългосрочни сценарии	
Покачване на инфлацията с 1.3% годишно	Дългосрочно
Покачване на разходите с 1.5% годишно	Дългосрочно
Здравно застраховане	Дългосрочно
Комбинирани сценарии	
Комбиниран сценарии 1	Еднократно
Комбиниран сценарии 2	Еднократно/ Дългосрочно
Други	
Стрес на цените на недвижимите имоти	Еднократно
Използване на преходни мерки в животозастраховането (технически резерви)	Еднократно
Лихвени нива без сближаване към крайния форуърден лихвен процент	Еднократно
Увеличение на лихвените нива	Еднократно
Спад на лихвените нива	Еднократно
Лихвени нива без корекция за променливост	Еднократно

Таблица 16 Преглед на анализа на чувствителността, стрес тестове и сценарии

Повече детайли по отношение на използваните от дружеството анализи на чувствителността, стрес тестове и сценарии могат да се открият в таблица 16.

ЗК “УНИКА” АД прави разграничение между следните два типа анализи на чувствителността и стрес тестове:

- Такива, с моментален ефект върху резултатите към края на 2017 г. и
- Такива, с дългосрочен ефект за същия времеви хоризонт, използван при проекцията на капиталовото изискване за платежоспособност.

Продукти, обвързани с движението на лихвените проценти

Както е описано по-долу, срочната структура на безрисковия лихвен процент се подлага на стрес само в областите, където основните инструменти могат да бъдат класифицирани като ликвидни. Последната ликвидна точка (LLP) е последната точката, в която даден инструмент все още може да се класифицира като ликвиден. От там нататък се прилага екстраполация до достигане на крайния форуърден лихвен процент с непроменен период на конвергенция. Крайният форуърден лихвен процент (UFR) отчита очакванията във връзка с дългосрочните реални лихвени проценти и очакваната инфлация, включително и прогнозата за икономическото развитие на Еврозоната. Единствено анализа на чувствителността „Лихвени проценти без сходство с крайния форуърден лихвен процент“ се третира по различен начин. При него, форуърдният процент на последната ликвидна точка, се използва при всички падежи, т.е. запазва се константа.

Дружеството анализира ефекта от промяната в лихвените нива, прилагайки следните шест стрес теста и анализи на чувствителността:

- Паралелна промяна в срочна структура на лихвите нива с +100 б.п. (до ПЛТ) и последваща екстраполация до достигане на крайния форуърден лихвен процент;
- Паралелна промяна в срочна структура на лихвите нива с -100 б.п. (до ПЛТ) и последваща екстраполация до достигане на крайния форуърден лихвен процент;
- Промяна в срочната структура на лихвени нива, различна от методологията на Платежоспособност II, която не води до сближаване към крайния форуърден лихвен процент. Вместо това нивото на лихвения процент при последната ликвидна точка се запазва за останалите падежи;
- Покачване на лихвените нива (не се прилага паралелна промяна) на база на исторически данни до достигане на последната ликвидна точка и последваща екстраполация до достигане на крайния форуърден лихвен процент;
- Спад на лихвените нива (не се прилага паралелна промяна) на база на исторически данни до достигане на последната ликвидна точка и последваща екстраполация до достигане на крайния форуърден лихвен процент;
- Прилагане на безрисковите лихвени нива върху пасивите, без включена корекция на променливост (VA) пасивите. Предвид факта, че такава не се прилага от дружеството, резултатът от този стрес тест е нула.

Акции, дялови участия и инструменти, обвързани с движението на акциите

За експозициите в капиталови инструменти и дялови участия, дружеството прилага стрес от 30% на всички инструменти (включително деривативи върху капиталови инструменти, активи обвързани с индекс или фонд, хедж фондове, сертификати, дялови участия и т. н.). За разлика от методологията на Платежоспособност II, не се прави разграничение между типа инструмент.

Инструменти, чувствителни на промяната във валутните курсове

За всички експозиции, чувствителни на промяната на валутните курсове, дружеството прилага +10% и – 10% стрес. Не се прави изключение за валутите фиксирани към еврото, както е българският лев, където съгласно методологията на стандартната формула се прилага стрес фактор от 1,81%, вместо 25% приложим за останалите валути.

Този стрес тест се прилага за:

- A. Всички инструменти, чиято стойност зависи от промяната на валутните курсове (валутни форуърди, опции върху валутни курсове и т.н.) и
- B. Всички позиции, деноминирани във валута различна от отчетната валута.

Кредитни спредове

По отношение на чувствителността на инструментите към кредитен спред, се анализира ефектът от разширението на кредитния спред в зависимост от кредитния рейтинг. Таблица 17 представя кредитните спредове за всяко рейтингово ниво. Приложените промени (в базисни точки) са в съответствие с анализа на чувствителността и варират от 25 базисни пункта за експозиции с рейтинг AA до 150 базисни пункта за експозиции с рейтинг CCC.

Рейтинг	Кредитен спред
AAA	0
AA	25
A	50
BBB	75
BB	100
B	125
По-малко от B	150

Таблица 17 Кредитен спред в зависимост от рейтинга

Комбиниранни сценарии

В допълнение, бяха дефинирани два комбиниранни сценария, които включват комбинация от няколко посочени по-горе индивидуални сценария.

Комбинация 1 обхваща следните сценарии (изцяло фокусирани върху въздействието на финансовите пазари):

- Понижение на лихвените нива;
- Повишение на кредитния спред;
- Спад в стойността акциите с -30%;
- FX-шок от -10%.

Комбинация 2 се състои от:

- Увеличение на лихвените нива;
- Спад на акциите от -30%;
- Покачване на инфлацията и
- Показване на разходите.

Резултати

Таблица 18 показва резултатите от проведените сценарии/стрес теста и въздействието им върху собствените средства и капиталовото изискване на дружеството.

в хил. лв.	Собствени средства	КИП	Коефициент за КИП
Базов сценарии	52 309.65	23 721	220.52%
Променливи			
Лихвени нива +100 bps	-1 506.49	25 075	202.61%
Лихвени нива -100 bps	465.68	25 167	209.70%
Акции и стратегически участия -30 per cent	-8 140.52	23 721	175.62%
FX +10 per cent	3 611.55	25 151	222.35%
FX -10 per cent	-4 006.07	25 151	192.06%
Кредитен спред ^[1]	-2 274.06	23 721	210.94%
Катастрофичен сценарии[2]	n/a	n/a	0.00%
Комбиниран сценарии			
Комбиниран сценарии 1	1 435.79	25 230	213.03%
Комбиниран сценарии 2	-1 658.00	25 076	201.99%
Комбиниран сценарии			
Недвижим имоти	n/a		
Използване на преходни мерки в животозастраховането	n/a		
Лихвени нива без сближаване към крайния форуърден лихвен процент	-123.03	25 151	207.50%
Увеличение на лихвените нива	-1 658.00	25 076	201.99%
Спад на лихвените нива	1 435.79	25 230	213.03%
Лихвени нива без корекция за променливост	0.00	23 721	220.52%

Таблица 18 Анализ на чувствителността върху собствения капитал

3.7.2 Кредитен риск

ЗК “УНИКА” АД не подлага на стрес тест и/или анализ на сценария и чувствителността кредитния риск или риска от неизпълнение от страна на контрагента. Такъв анализ се прилага само при необходимост.

3.7.3 Операционен риск

Дружеството не подлага на стрес тест и/или анализ на сценария операционния риск.

3.8 Други значими рискове

В допълнение към риск категориите, описани по-горе, в ЗК “УНИКА” АД има изграден процес за управление на риска по отношение на стратегическия, репутационен и риска от верижно разпространение. Репутационният риск е риск от загуба, в следствие на влошена репутация, увреден имидж или негативно обществено мнение от страна на клиенти, бизнес партньори, акционери или на надзорния орган.

Стратегически риск е риск, породен от решения на управителния орган или неадекватно имплементиране на управленски решения, които биха оказали негативно влияние върху текущите/бъдещите приходи и/или платежоспособността. Той включва риска, произтичащ от неадекватни управленски решения, произтичащи от неотчитане на промените в бизнес средата.

И двете посочени по-горе риск категории се идентифицират и управляват по сходен на операционния риск начин.

Рискът от верижно разпространение включва възможността неблагоприятно въздействие, срещащо се в едно от подразделенията на УНИКА Груп, да се разпространи и при останалите. Поради факта, че рискът от верижно разпространение може да има много източници, то няма стандартизиран подход за справяне с него. На първо място, трябва да се разбере взаимозависимостта между различните видове рискове, което е от съществено значение за идентифициране на риска от верижно разпространение.

3.9 Друга допълнителна информация

Цялата съществена информация е посочена в предходните глави.

4 Оценка за целите на платежоспособността

Оценката на счетоводния баланс по Платежоспособност II се базира на методологията, залегнала в Директива 2009/138/ЕО и делегираните актове и се основава на принципа, че дружеството ще упражнява своята дейност като действащо предприятие, както и на индивидуалната оценка. Рамката за оценката на счетоводния баланс са Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), а самите принципи за оценката на активите и пасивите са регламентирани в чл. 75 от Директива 2009/138/ЕО. Съгласно нея, активите се оценяват на стойност, за която те могат да бъдат заменени в сделка при справедливи пазарни условия между независими, осведомени и желаещи страни. При наличност се използват пазарните стойности, а при липса на такива се прилагат общоприети модели за оценка.

Пасивите се оценяват на стойност, за която те могат да бъдат прехвърлени или уредени в сделка при справедливи пазарни условия между независими, осведомени и желаещи страни. Тук отново се стъпва върху пазарните стойности, като при липса на такива се използват модели, а именно, такива за оценка на бъдещите парични потоци на съществуващия бизнес.

Обръщане в чуждестранна валута

За преоценка на позициите, деноминирани в чуждестранна валута, се използват следните обменни курсове на БНБ към отчетния период:

Валутни курсове спрямо български лев	абривиатура	2017
Евро	EUR	1,95583
Щатски долар	USD	1.6308
Унгарски форинт	HUF	0.0063
Хърватска Куна	HRK	0.2631
Сръбски динар	RSD	0.0165
Румънска нова лея	RON	0.4198

Таблица 19 Валутни курсове

4.1 АКТИВИ

Следващата таблица показва сравнение между общите активи, съобразно Платежоспособност II и счетоводните данни към 31.12.2017 г.

Оценка на активи

	Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
1	Положителна репутация	n.a.	0.00	0.00
2	Отсрочени разходи по придобиването	n.a.	7 630.58	-7 630.58
3	Нематериални активи	0.00	17.36	-17.36
4	Отсрочени данъчни активи	0.00	217.50	-217.50
5	Излишък от пенсионни обезщетения	0.00	0.00	0.00
6	Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	2 236.78	800.82	1 435.96
7	Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори)	89 876.60	68 049.93	21 826.66
7.1	Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	4 942.94	1 421.25	3 521.69
7.2	Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	27 566.72	13 288.29	14 278.43
7.3	Капиталови инструменти	0.00	0.00	0.00
7.3.1	Капиталови инструменти — които се търгуват на фондова борса	0.00	0.00	0.00
7.3.2	Капиталови инструменти — които не се търгуват на фондова борса	0.00	0.00	0.00
7.4	Облигации	47 825.09	47 279.77	545.32
7.4.1	Държавни облигации	31 914.93	30 935.14	979.79
7.4.2	Корпоративни облигации	15 910.17	16 344.63	-434.47
7.4.3	Структурирани облигации	0.00	0.00	0.00
7.4.4	Обезпечени ценни книжа	0.00	0.00	0.00
7.5	Предприятия за колективно инвестиране	6 192.25	6 060.62	131.63
7.6	Деривати	0.00	0.00	0.00
7.7	Депозити, различни от парични еквиваленти	3 349.60	0.00	3 349.60
7.8	Други инвестиции	0.00	0.00	0.00
7.9	Активи, държани за обвързани с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори	0.00	0.00	0.00
8	Заеми и ипотeki	220.70	0.00	220.70
8.1	Заеми по полици	0.00	0.00	0.00
8.2	Заеми и ипотeki за физически лица	0.00	0.00	0.00
8.3	Други заеми и ипотeki	220.70	0.00	220.70
9	Презастрахователни възстановявания по силата на:	44 503.26	50 473.31	-5 970.04
9.1	Общо застраховане и здравно застраховане, подобно на общото застраховане	44 503.26	50 473.31	-5 970.04
9.1.1	Общо застраховане, с изключение на здравно застраховане	44 503.26	50 473.31	-5 970.04
9.1.2	Здравно застраховане, подобно на общото застраховане	0.00	0.00	0.00
9.2	Живото и здравно застраховане, подобно на животозастраховането, с изключение на здравно и обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0.00	0.00	0.00

9.2.1	Здравно застраховане, подобно на животозастраховането	0.00	0.00	0.00
9.2.2	Животозастраховане, с изключение на здравно застраховане и обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0.00	0.00	0.00
9.3	Животозастраховане, обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0.00	0.00	0.00
10	Депозити към цеденти	0.00	0.00	0.00
11	Застрахователни вземания и вземания от посредници	2 272.44	10 652.14	-8 379.70
12	Презастрахователни вземания	1 169.66	1 169.66	0.00
13	Вземания (търговски, не застрахователни)	574.76	1 347.09	-772.34
14	Собствени акции (притежавани пряко)	0.00	0.00	0.00
15	Суми, дължими по отношение на позиции от собствени средства или първоначални средства, поискани, но все още неизплатени	0.00	0.00	0.00
16	Парични средства и парични еквиваленти	2 994.01	6 335.25	-3 341.24
17	Други активи, които не са посочени другаде	209.38	209.38	0.00
	Общо активи	144 057.58	146 903.04	-2 845.46

Таблица 20 Активи към 31.12.2017

Следващите таблици описват на индивидуална база основните принципи, методи и ключови допускания за всеки един клас активи, на които се извършва оценка за целите на Платежоспособност 2 и илюстрират наличието на разлики, както в количествен, така и в качествен аспект, при оценката им спрямо годишния финансов отчет на дружеството.

Положителна репутация

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Положителна репутация	0.00	0.00	0.00

Таблица 21 Нематериални активи

Нематериален актив, който представлява икономическата стойност на активите, които не могат да бъдат индивидуално определени или отделно признати в бизнес комбинация. Стойността на нематериални активи е нула и при двата баланса.

Отсрочени разходи по придобиването

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Отсрочени разходи по придобиването	0.0	0.00	0,00

Таблица 22 Отсрочени разходи по придобиването

Тук се включват разходи за придобиване, свързани с договори в сила към датата на счетоводния баланс, които се пренасят към следващи отчетни периоди, свързани с неизтекли периоди на риск. ЗК „УНИКА“ АД не притежава такива.

Нематериални активи

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Нематериални активи	0.00	17.36	-17.36

Таблица 23 Нематериални активи

Нематериалните активи, които включват софтуери за обработка на данни, придобити възмездно, с лицензи, както и авторски права. Амортизацията на нематериалните активи се извършва в съответствие с амортизационния им план. Нематериални активи могат да бъдат използвани за целите на Платежоспособност II, ако могат да се продадат отделно и са налични пазарните стойности. Тъй като и двата критерия не са изпълнени, тези активи не са заложили в баланса по Платежоспособност II, което обяснява разликата в стойността.

Отсрочени данъчни активи

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Отсрочени данъчни активи	0.00	217.50	-217.50

Таблица 24 Отсрочени данъчни активи

Преоценката, в сравнение със счетоводния баланс, е резултат от различните референтни стойности за формирането на отсрочени данъчни активи. Отсрочените данъчни активи са сумите на данък върху доходите, възстановими в бъдещи периоди по отношение на временни разлики, които могат да бъдат приспаднати; пренос на неизползвани данъчни загуби и/или пренос на неизползвани данъчни кредити.

Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	2 236.78	800.82	1 435.96

Таблица 25 Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване

За целите на Платежоспособност II недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване са оценени по пазарна стойност, където справедливата стойност е извлечена от експертни оценки. За целите на счетоводния баланс е използван разходният модел за оценка.

Презастрахователни възстановявания

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Презастрахователни възстановявания	44 503.26	50 473.31	-5 970.04

Таблица 26 Презастрахователни възстановявания

Разликата се дължи на различната методология за изчисляване на брутните технически резерви и съответстващите на това презастрахователни вземания.

Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори)

По-долу се описват отделните пера, включени в „Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори)“, в балансите:

- **Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	4 920	4 920	0

Таблица 27 Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)

Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване) включват инвестиционните имоти, земи и сгради, включително сгради върху земя на трети страни, които се държат като дългосрочни инвестиции за генериране на приходи от наем и/или увеличаване на капитала. Оценката на стойността на инвестиционния имот се основава на експертна оценка, която се извършва периодично, като не съществува разлика между двата баланса.

- **Дялови участия в свързани предприятия, включително участия**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	27 566.72	13 288.29	14 278.43

Таблица 28 Дялови участия в свързани предприятия, включително участия

Акциите в дъщерни дружества, включително участия, се представят в счетоводния баланс, чрез използването на метода на собствения капитал. Първоначално те се признават по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката. За оценката на застрахователните участия, каквито са ЗК „УНИКА Живот“ и Витоша Авто, се използва нетната стойност на активите, калкулирана по методологията на Платежоспособност II.

Компания	Седалище	Стойност [хил. лева]	Дялово участие [в проценти]
ЗК „УНИКА Живот“ АД	София	27 047	99.97
Витоша Авто	София	519	80

Таблица 29 Акции в дъщерни дружества, включително участия

- **Капиталови инструменти — които се търгуват на фондова борса**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Капиталови инструменти — които се търгуват на фондова борса	0.00	0.00	0.00

Таблица 30 Акции

Тъй като ЗК „УНИКА“ АД не притежава акции, двете балансови стойности са нула.

- **Капиталови инструменти — които не се търгуват на фондова борса**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Капиталови инструменти — които не се търгуват на фондова борса	0.00	0.00	0.00

Таблица 31 Акции

Тъй като ЗК „УНИКА“ АД не притежава акции, двете балансови стойности са нула.

- **Облигации**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Облигации	47 825.09	47 279.77	545.32
<i>Държавни облигации</i>	31 914.93	30 935.14	979.79
<i>Корпоративни облигации</i>	15 910.17	16 344.63	-434.47
<i>Структурирани облигации</i>	0.00	0.00	0.00
<i>Обезпечени ценни книжа</i>	0.00	0.00	0.00

Таблица 32 Облигации

Облигациите биват държавни облигации, корпоративни облигации, структурирани дългови ценни книжа и обезпечени ценни книжа. За целите на счетоводния си финансов отчет, ЗК “УНИКА” АД изчислява справедливите стойности в съответствие с МСФО 13. Тук се включват и КИС, които за целите на Платежоспособност II се включват в отделна позиция.

Изчислените справедливи стойности в Платежоспособност II съответстват на икономическата им стойност и за разлика от счетоводния баланс включват натрупаната лихва за периода. Ако не е налична пазарна стойност, бива използван съответен модел за оценка.

Оценка на неликвидни, фиксирани

За преоценката на инструментите с фиксирана доходност, за които компанията не може да определи пазарна цена, се използват следните описани по-долу стъпки:

Първа стъпка - ценните книжа, за които не може да се даде пазарна цена, се идентифицират чрез “Fair Value Hierarchy Levelling (FVHL)-Tool на Bloomberg. Всички книжа, класифицирани в МСФО 13 (ниво 3) или такива, които не могат да бъдат открити в Bloomberg, се отбелязват от звеното, ангажирано с администриране на инвестициите към УНИКА Кепитъл Мениджмънт и се предоставят за преоценка на ежедневна база.

Втора стъпка – кредитният спред на всеки един финансов инструмент се определя, както следва: при наличие на CDS крива за съответния емитент, калкулациите се базират на данните от нея. Ако не, за база се взема кривата с котировките, конструирана от ликвидните облигации на съответния емитент. Ако емитента няма ликвидни книжа, се взимат за база спредовете за съответната индустрия в зависимост от класа актив и това дали е подчинен или не.

- **Обезпечени ценни книжа**

В инвестиционния си портфейл, ЗК “УНИКА” АД не притежава обезпечени ценни книжа

- **Колективни инвестиционни схеми**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Предприятия за колективно инвестиране	6 192.25	6 060.62	131.63

Таблица 33 Колективни инвестиционни схеми

За отчета по Платежоспособност II, ЗК “УНИКА” АД изчислява справедливите стойности в съответствие с МСФО 13. За целите на счетоводния баланс те са отразени в поле корпоративни облигации.

- **Деривати**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Деривати	0.00	0.00	0.00

Таблица 34 Деривати

ЗК „УНИКА“ АД не притежава деривати в инвестиционния си портфейл.

- **Други инвестиции**

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Други инвестиции	0.00	0.00	0.00

Таблица 35 Други инвестиции

ЗК „УНИКА“ АД не притежава такива.

Заеми и ипотечи

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Заеми и ипотечи	220.70	0.00	220.70
<i>Заеми по полици</i>	0.00	0.00	0.00
<i>Заеми и ипотечи за физически лица</i>	0.00	0.00	0.00
<i>Други заеми и ипотечи</i>	220.70	0.00	220.70

Таблица 36 Заеми и ипотечи

За целите на Платежоспособност II се прилагат счетоводните стойности за оценка на заеми и ипотечи. В счетоводния баланс са отразени в позиция „Застрахователни вземания и вземания от посредници“.

Депозити към цеденти

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Депозити към цеденти	0.00	0.00	0.00

Таблица 37 Депозити към цеденти

ЗК „УНИКА“ АД не притежава такива.

Застрахователни вземания и вземания от посредници

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Застрахователни вземания и вземания от посредници	2 272.44	10 652.14	-8 379.70

Таблица 38 Застрахователни вземания и вземания от посредници

За целите на Платежоспособност II се включват само суми, които са дължими към 31.12.2017 г., докато според МСФО и българския Кодекс за застраховане всички вземания от застраховани лица се признават в пълен размер в деня на сключване на полицата.

Вземания от презастраховане

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Вземания от презастраховане	1 169.66	1 169.66	0.00

Таблица 39 Вземания от презастраховане

Няма разлика в отчитането при двата баланса.

Вземания (търговски, не застрахователни)

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Вземания (търговски, не застрахователни)	574.76	1 347.09	-772.34

Таблица 40 Вземания (търговски, не застрахователни)

Това перо включва вземания, които не произтичат от застрахователния бизнес. За целите на Платежоспособност II, натрупаните лихви по ценни книжа са извадени от тази позиция и са добавени към стойността на съответния актив. Вземания със срок над 12 месеца се оценяват по настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Независимо от срока за плащане, рискът от неизпълнение от страна на контрагента се идентифицира в съответствие с вътрешна процедура, основана на историческите данни за неизпълнение и съответно се взема предвид при оценката. Тъй като същия подход се използва и при Платежоспособност II, няма оценъчни разлики за тях.

Собствени акции (притежавани пряко)

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Собствени акции (притежавани пряко)	0.00	0.00	0.00

Таблица 41 Собствени акции (притежавани пряко)

ЗК "УНИКА" АД не притежава собствени акции (притежавани пряко).

Парични средства и парични еквиваленти

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Парични средства и парични еквиваленти	2 994.01	6 335.25	-3 341.24

Таблица 42 Парични средства и парични еквиваленти

За целите на Платежоспособност II това перо от баланса включва само пари и парични средства с падеж под 12 месеца. Останалата част от средствата фигурират в перо „Депозити“.

Други активи, които не са посочени другаде

Активи (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Други активи, които не са посочени другаде	209.38	209.38	0.00

Таблица 43 Други активи, които не са посочени другаде

Други активи, включва всички активи, които не са включени в други позиции от страната на актива. Оценяването се извършва по икономическа стойност, която съответства на номиналната стойност. Не се извършва преоценка по Платежоспособност II.

4.2 Технически резерви

Предвид вида на пасивите, техническите резерви на ЗК "УНИКА" АД се оценяват единствено като най-добра прогнозна оценка, плюс добавка за риск. Бъдещите технически парични потоци не могат да бъдат възпроизведени чрез финансови инструменти, поради което не се отчитат технически резерви, изчислени като цяло.

Изчисляването на техническите резерви, въз основа на най-добрата прогнозна оценка, е въпрос на преоценка на техническите резерви, определени в съответствие с МСФО по икономическа стойност. Съгласно МСФО, не се прави разделение на техническите резерви по общо застраховане и по здравно застраховане.

На следващата таблица са представени техническите резерви съгласно Платежоспособност II, съпоставени спрямо съответните резерви по МСФО на ЗК "УНИКА" АД към 31.12.2017 г.:

Оценка на техническите резерви

Технически резерви (в хил. лв.)		Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
1	Технически резерви — общо застраховане	82 631.46	95 888.06	-13 256.60
1.1	Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	82 538.53	95 888.06	-13 349.52
1.1.1	<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
1.1.2	<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	80 879.27	0.00	80 879.27
1.1.3	<i>Добавка за риск</i>	1 659.27	0.00	1 659.27
1.2	Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	92.92	0.00	92.92
1.2.1	<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
1.2.2	<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	86.92	n.a.	86.92
1.2.3	<i>Добавка за риск</i>	6.00	n.a.	6.00
2	Технически резерви — животозастраховане (с изключение на застраховане, обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд)	0.00	0.00	0.00
2.1	Технически резерви — здравно застраховане (подобно на животозастраховането)	0.00	0.00	0.00
2.1.1	<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
2.1.2	<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	0.00	n.a.	0.00
2.1.3	<i>Добавка за риск</i>	0.00	n.a.	0.00
2.2	Технически резерви — животозастраховане (с изключение на здравно застраховане и обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд)	0.00	0.00	0.00
2.2.1	<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
2.2.2	<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	0.00	n.a.	0.00
2.2.3	<i>Добавка за риск</i>	0.00	n.a.	0.00
3	Технически резерви — обвързани с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0.00	0.00	0.00
3.1	<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
3.2	<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	0.00	n.a.	0.00
3.3	<i>Добавка за риск</i>	0.00	n.a.	0.00
4	Други технически резерви	n.a.	0.00	0.00
Технически резерви общо		82 631.46	95 888.06	-13 256.60

Таблица 44 Оценка на техническите резерви

В следващите параграфи е представено описание на основните принципи, методи и допускания, на които се основава оценката на баланса по Платежоспособност II.

4.2.1 Технически резерви общо застраховане

Методите, използвани за оценка на техническите резерви, се определят от Група “УНИКА” и са регулирани в стандарти, които се прилагат във всички оперативни звена и поделения в Общо застраховане. Методите по общо застраховане се използват също и по отношение на дейността по здравно застраховане, което е подобно на общото застраховане.

Съгласно режима Платежоспособност II, техническите резерви се разделят принципно на следните части:

1. Резерв за щети,
2. Премиен резерв,
3. Добавка за риск.

При изчисляване на техническите резерви се взимат предвид всички разходи съгласно чл. 31 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II):

- Административни разходи,
- Аквизиционни разходи,
- Разходи за уреждане на претенции.

Допусканията по отношение на бъдещите квоти на разходите, в рамките на проекциите на паричните потоци, се основават на планираните разходи в бизнес плановете на ЗК “УНИКА” АД.

Съществуват различни методи за оценка на всяка една част от техническите резерви:

Резерв за щети

Триъгълниците с данни за щетите по всяка линия бизнес са основата за оценка на резервите за неуредени претенции. За определяне на най-добрата прогнозна оценка се използват общопризнати статистически методи⁷, при условие, че са приложими.

В случай, че тези методи не са подходящи (например за линии бизнес с ограничен обем на данни за щети), се прилагат други методи от най-добрата практика (например, на база честота/ средна щета). За да се определи дисконтираната най-добра прогнозна оценка на резервите, моделите на паричните потоци се изчисляват не само на база на триъгълниците с данни за щетите, но се използват и предварително определени референтни лихвени проценти. Нетните резерви се калкулират на базата на коефициента бруто-нето, който от своя страна се определя въз основа на данни по МСФО.

Премиен резерв

Премийният резерв се дели на следните основни компоненти:

- Очаквани изходящи парични потоци, произтичащи от “неспечелен” бизнес – определят се на база на премиите, които вече са платени, но все още не са спечелени,
- Очаквани бъдещи входящи и изходящи парични потоци, произтичащи от “непадежирал” бизнес – определят се на база бъдещи премии по договори, които са в сила към датата на

---

⁷ Chain-Ladder, Munich Chain-Ladder, Cape Cod, Bornhuetter-Ferguson

оценка (взимат се предвид договорните ограничения и вероятността за предсрочно прекратяване).

Прогнозната оценка на този резерв се основава на моделиране на входящи (премийни вноски) и изходящи (щети, комисиони, разходи) парични потоци. Тези парични потоци се определят на база на планирани и на исторически данни.

Договорните ограничения и коефициентите на предсрочно прекратяване се определят на базата на данни за индивидуалните договори, както е залегнало в делегираните актове. Делът на презастрахователите в най-добрата прогнозна оценка на премийния резерв се изчислява с оглед, както на квотните презастрахователни договори, така и на ексцес-лосовите договори, в т.ч. премиите за възстановяване на презастрахователното покритие.

Добавка за риск

Добавката за риск се изчислява като стойност на всички бъдещи капиталови разходи. По този начин бъдещите капиталови изисквания за платежоспособност се обновяват аналогично на определянето на най-добрата прогнозна оценка. Освен това, капиталовите разходи в размер на 6%, които са законово установени, са фиксирани. Допуска се, че всички пазарни рискове са хеджируеми.

Бъдещите капиталови изисквания за платежоспособност се изчисляват на база на източниците на риск, които са бъдещите премии и резерви. Добавката за риск се изчислява на нетна база, след приспадане на презастраховането.

Степен на несигурност

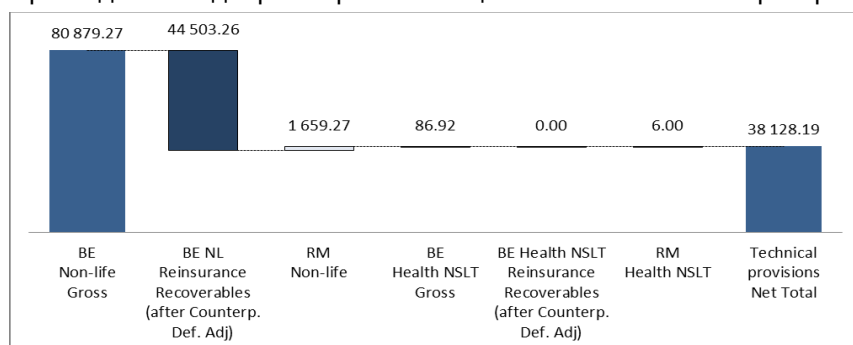
Параметрите и допусканията, използвани при изчисляване на техническите резерви, са предмет на естествена несигурност, дължаща се на възможни промени в ползите и разходите, както и на икономически допускания, като дисконтовите фактори.

Поради тази причина, ЗК "УНИКА" АД непрекъснато извършва анализ на чувствителността на най-добрата прогнозна оценка на техническите резерви към параметрите и допусканията. По отношение на общото застраховане се анализират следните параметри и допускания:

- Промяна в развитието на бъдещия коефициент на щетимост;
- Промяна в развитието на бъдещия коефициент на разходите;
- Промени в резерва за щети;
- Промени в дискантовия фактор.

Така определените промени в техническите резерви се анализират както количествено, така и качествено и се докладват на управителния съвет.

Преглед на най-добрата прогнозна оценка на техническите резерви към 31.12.2017 г.:

Фигура 22 Технически резерви общо застраховане и здравно застраховане

Най-добрата прогнозна оценка на техническите резерви се състои предимно от резерва за щети, като премийният резерв представлява 18,8%. Делът на презастрахователите, след прилагане на

корекцията за очаквани загуби, поради неизпълнение от страна на контрагента, представлява 55% от брутния размер на най-добрата прогнозна оценка на резервите.

При изчисляване както на техническите резерви, така и на добавката за риск, не са използвани съществени опростени методи.

Сравнение между брутните технически резерви общо застраховане и здравно застраховане спрямо данните в счетоводния баланс:

Технически резерви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преценка
Технически резерви — общо застраховане	82 631.46	95 888.06	-13 256.60
Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	82 538.53	95 888.06	-13 349.52
<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	80 879.27	0.00	80 879.27
<i>Добавка за риск</i>	1 659.27	0.00	1 659.27
Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	92.92	0.00	92.92
<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00
<i>Най-добра прогнозна оценка</i>	86.92	n.a.	86.92
<i>Добавка за риск</i>	6.00	n.a.	6.00

Таблица 45 Оценка на брутните технически резерви

Техническите резерви съгласно Платежоспособност II се оценяват в по-малък размер от тези по МСФО. Основните причини за разликата от -13,256.60 хил. лева са:

- Резервите за щети по Платежоспособност II са дисконтирани,
- От гледна точка на счетоводството, пренос-премийният резерв по МФСО представлява еквивалент на най-добрата оценка на премиите. Тъй като не целят пренос-премиен резерв може да бъде заделен, а само малка част от щетите и фиксираният разход, отчита се ефект от преценка също и в Платежоспособност II. Аквизиционните комисиони са вече платени, поради което те не се взимат предвид при определяне на паричните потоци,

За изчисляване на нетните пасиви се взима предвид презастрахователният бизнес.

Следва да се отбележи също, че съгласно местното законодателство съществуват някои особености по отношение определянето на резерва за възникнали, но непредявени претенции (IBNR) по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Размерът на резерва по застраховката не може да бъде по-нисък от законово установения минимален размер.

На следващата таблица е представена промяната в размера на техническите резерви по общо и по здравно застраховане спрямо предходната година:

Технически резерви съгласно Платежоспособност II (в хил. лв.)	31.12.2017	31.12.2016	Δ	Δ%
Технически резерви — общо застраховане	82 631.46	91 118.25	-8 486.79	-9.3%
Технически резерви — общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	82 538.53	91 048.67	-8 510.13	-9.3%
<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00	0.0%
<i>Най-добра прогнозна оценка, в т.ч.</i>	80 879.27	88 452.50	-7 573.23	-8.6%

<i>Премия резерв</i>	15 250.14	15 301.19	-51.05	-0.3%
<i>Резерв за щети</i>	65 629.13	73 151.31	-7 522.18	-10.3%
<i>Добавка за риск</i>	1 659.27	2 596.17	-936.90	-36.1%
Технически резерви — здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	92.92	69.58	23.35	33.6%
<i>Технически резерви, изчислени съвкупно</i>	0.00	0.00	0.00	0.0%
<i>Най-добра прогнозна оценка, в т.ч.</i>	86.92	64.87	22.05	34.0%
<i>Премия резерв</i>	11.21	0.21	11.00	5173.3%
<i>Резерв за щети</i>	75.71	64.66	11.06	17.1%
<i>Добавка за риск</i>	6.00	4.71	1.29	27.4%

Таблица 46 Оценка на brutните технически резерви

Брутният размер на техническите резерви съгласно Платежоспособност II намаляват с 9,3% на годишна база, което се дължи най-вече на отчетения спад в размера на най-добрата оценка на резерва за щети по общо застраховане – с 10,3%, или със 7,522.18 хил. лв. в абсолютна стойност. По отношение на линиите бизнес, намаляването на най-добрата оценка на резерва за щети се дължи на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, по която се отчита съществено свиване на портфейла през последните две години.

Временни мерки

ЗК “УНИКА” АД не използва временни мерки.

Корекция на кривата на безрисковия лихвен процент

ЗК “УНИКА” АД не прилага корекция за променливост при извършване на изчисленията по Платежоспособност II, предвид липсата на установена процедура за одобрение от местния надзорен орган.

4.2.1 Технически резерви животозастраховане

ЗК “УНИКА” АД не записва животозастрахователен бизнес. Тази дейност се извършва от ЗК “УНИКА” Живот АД.

4.3 Други пасиви

Следващата таблица прави сравнение между други пасиви, оценени съобразно Платежоспособност II и счетоводните данни, към 31.12.2017 г.

	Други пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводна стойност	Преценка
1	Условни пасиви	0.00	0.00	0.00
2	Резерви, различни от технически резерви	0.00	0.00	0.00
3	Задължения по пенсионни обезщетения	0.00	0.00	0.00
4	Депозити от презастрахователи	0.00	0.00	0.00
5	Отсрочени данъчни пасиви	24.42	172.25	-147.83
6	Деривати	0.00	0.00	0.00
7	Дългове към кредитни институции	0.00	0.00	0.00

8	Финансови пасиви, различни от дългове към кредитни институции	0.00	0.00	0.00
9	Застрахователни задължения и задължения към посредници	1 537.10	5 126.70	-3 589.61
10	Презастрахователни задължения	866.15	866.15	0.00
11	Задължения (търговски, не застрахователни)	6 688.82	6 688.82	0.00
12	Подчинени пасиви	15 034.71	15 791.61	-756.90
12.1	<i>Подчинени пасиви, които не са в основни собствени средства</i>	0.00	0.00	0.00
12.2	<i>Подчинени пасиви, които са в основни собствени средства</i>	15 034.71	15 791.61	-756.90
13	Всички други пасиви, които не са посочени другаде	0.00	0.00	0.00
	Общо пасиви	24 151.19	28 645.53	-4 494.34

Таблица 47 Други пасиви

Следните балансови стойности не са налични към дата на отчитане 31.12.2017 г. и няма да се разглеждат по-нататък:

- 1. Условни пасиви;
- 2 Резерви, различни от технически резерви;
- 3. Задължения по пенсионни обезщетения;
- 4. Депозити от презастрахователи;
- 6. Деривативи;
- 7. Дългове към кредитни институции;
- 8. Финансови пасиви, различни от дългове към кредитни институции и
- 9. Подчинени пасиви, които не са в основни собствени средства.

По-долу са описани останалите позиции от други пасиви, различни от техническите, въз основа на принципите, методите и основните допускания, на които се основава оценката на платежоспособността.

Отсрочени данъчни задължения

Пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Отсрочени данъчни задължения	24.42	172.25	-147.83

Таблица 48 Отсрочени данъчни задължения

Отсрочените данъчни пасиви са сумите на данък върху доходите, платими в бъдещи периоди по отношение на облагаеми временни разлики. Разликата между двата баланса се дължи на различната методология за оценка на пасивите.

Застрахователни задължения и задължения към посредници

Пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Застрахователни задължения и задължения към посредници	1 537.10	5 126.70	-3 589.61

Таблица 49 Застрахователни задължения и задължения към посредници

Този показател включва всички задължения, платими на застрахователни компании и посредници. Както по отношение на финансовите отчети по МСФО, така и по отношение на баланса по платежоспособността, пасивите се оценяват по размера на обезщетение. Поради различията в методологията за отчитане на премията е налице разлика между двете стойности.

Презастрахователни задължения

Пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Презастрахователни задължения	866.15	866.15	0.00

Таблица 50 Презастрахователни задължения

Тази позиция включва сумите по задължения, дължими на презастрахователи (например текущи сметки), различни от депозити, свързани с презастрахователна дейност, които не са включени в презастрахователните възстановявания. Няма разлика между двата баланса.

Задължения (търговски, не застрахователни)

Пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводен баланс	Преоценка
Задължения (търговски, не застрахователни)	6 688.82	6 688.82	0

Таблица 51 Задължения (търговски, не застрахователни)

Тази позиция отразява общата стойност на търговските задължения, включително сумите, дължими на служители, доставчици и т.н., които не са свързани със застраховането.

Подчинени пасиви

Други пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводна стойност	Преоценка
Подчинени пасиви	15 034.71	15 791.61	-756.90

Таблица 52 Подчинени пасиви

За целите на Платежоспособност II подчиненият дълг се преоценява по пазарна стойност, от където идва и разминаването със счетоводния баланс. В счетоводния баланс отчитането съставлява главница плюс натрупаната към датата на отчитане лихва.

13. Други пасиви

Други пасиви (в хил. лв.)	Платежоспособност II	Счетоводна стойност	Преоценка
Всички други пасиви, които не са посочени другаде	0.00	0	0

Таблица 53 Други пасиви

Тази позиция включва всякакви останали пасиви, които не са показани другаде.

5 Управление на капитала

5.1 Собствени средства

Тази глава предоставя информация относно процеса и стратегията на ЗК "УНИКА" АД при управлението на собствените средства. Стратегията за управление на капитала на дружеството се разработва от комитета за управление на риска (RICO), прима се от управителния съвет и се имплементира от дирекция „Управление на риска“ и дирекция „Управление на инвестициите“. За целите на изпълнението, дружеството има действаща политика за управление на капитала.

Посредством активно управление на капитала, ЗК “УНИКА” АД гарантира наличието на адекватна капиталова адекватност във всеки един момент. Целта е дружеството да разполага с достатъчно собствени средства, така че да покрие капиталовото си изискване за платежоспособност, калкулирано на база стандартна формула.

В допълнение, основна цел на ЗК “УНИКА” АД е да генерира финансови ресурс, така че да разполага с достатъчно допустими средства, за да задържи и надхвърли таргетираната квота на платежоспособност от 135% в период на сериозни пазарни колебания или други неблагоприятни събития. В зависимост от стратегическото планиране и капиталовата обезпеченост, ЗК “УНИКА” АД може да предприеме стъпки да изплати част от неизползваемия си капитал под формата на дивидент за акционерите.

Съвкупните нужди от платежоспособност са обект на постоянен мониторинг и анализ. Планирането на дейностите по управление на капитала и цялостното изискване за платежоспособност се прави за 5 годишен хоризонт, като всяка година се актуализира.

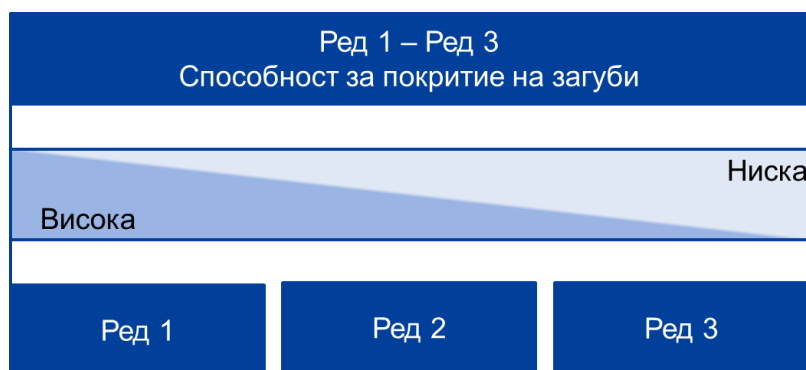
Освен това, ЗК “УНИКА” АД има въведени следните процеси за управление на собствените средства:

- Регулярен мониторинг, доколко активите превишават пасивите, включително размера на собствения капитал във финансовите отчети по МСФО и извън тях.
- Разпределението на собствените средства по редове, както и допустимост и ограничения по отношение на капитала.
- Впоследствие, регулярно се разглежда необходимостта от адаптиране, необходимо за достигане на регулаторните изискванията за собствен капитал.

През отчетната 2017 г. не са извършени промени в структурата на собствения капитал на ЗК „УНИКА“ АД.

Класификация на собствените средства по редове

В зависимост от способността им за покритие на загубите, собствените средства се класифицират по категории или т. нар. редове. Промяната в способността на собствените средства за покритие на загубите е показана на Фигура 23.

Фигура 23 Способност за покритие на загуби на собствения капитал

Фигура 24 представя качествените критерии за разпределение на капитала по редове.

Критерии	Ред 1 ограничен	Ред 2	Допълнителен ред 2
Възможност за покритие на загуби	Възможност за пълното покриване на загубите както при действащо предприятие, така и в случай на ликвидация (постоянна наличност);	Възможност за пълното покриване на загубите в случай на ликвидация (постоянна наличност)	Възможност за пълното покриване на загубите в случай на ликвидация (постоянна наличност)
Продължителност на позицията	Недатирана позиция; възможност за обратно изкупуване/изплащане най-рано 5 години след издаване на емисията	Недатирана позиция или с падеж най-рано след 10 години; възможност за обратно изкупуване/изплащане най-рано 5 години след издаване на емисията	Недатирана позиция или с падеж най-рано след 5 години;
Подчиненост	Равен или преференциален на акционерния капитал, компоненти на собствения капитал подчинени на ред 2 и ред 3, както и подчинен на всички вземания от притежатели на полици, правоимащи бенефициенти или неподчинени кредитори.	Подчинен на всички вземания от притежатели на полици, правоимащи бенефициенти или неподчинени кредитори.	Подчинен на всички вземания от притежатели на полици, правоимащи бенефициенти или неподчинени кредитори.

Фигура 24 Качествени критерии за разпределение на капитала по редове съотносими за ЗК “УНИКА” АД

Сравнение между собствения капитал съобразно международните стандарти за финансова отчетност и допустимите собствени средства по Платежоспособност II

По данни към 31 декември 2017 г., превишението на активите над пасивите на ЗК “УНИКА” АД по МСФО възлиза на 22,369 хил. лева, а този по Платежоспособност II на 37,274 хил. лева.

Таблицата по-долу показва разпределението на собствения капитал.

Позиция (в хил. лв.)	2017	2016
Собствен капитал (по стетоводен отчет)	22 369.46	23 312.27
<i>Активи</i>	<i>146 903.04</i>	<i>150 873.82</i>
Положителна репутация	0.00	0.00
Отсрочени разходи по придобиването	7 630.58	0.00
Участия	800.82	806.00
Недвижими имоти	0.00	0.00
Заеми	0.00	0.00
Други	-7 261.75	19.00
<i>Технически резерви</i>	<i>95 888.06</i>	<i>98 272.65</i>
Технически резерви — общо застраховане и здравно застраховане (подобно на общо застраховане)	95 888.06	98 272.65
Технически резерви — животозастраховане и здравно застраховане (подобно на животозастраховане)	0.00	0.00
Други технически резерви	0.00	0.00

Преоценка на други провизии	344.49	0.00
Отсрочени данъчни пасиви	172.25	0.00
Други	172.25	0.00
Собствени средства	37 274.94	29 629.64
Планиран дивидент	0.00	0.00
ред 1 - ограничена	4 202.45	4 177.49
ред 2	10 832.27	10 190.68
Основни собствени средства	52 309.65	43 997.81

Таблица 54 Съвместяване на собствен капитал по МСФО с регулаторния собствен капитал

Разликата между собствения капитал, изчислен по МСФО и този по Платежоспособност II произтича от различното третиране на индивидуални позиции, в рамките на съответния подход за оценка.

Балансът по Платежоспособност II се основава на пазарната оценка на цялостния счетоводен баланс, съобразно Делегиран регламент (ЕС) 2015/35. В тази връзка активите се оценяват на стойност, за която те могат да бъдат заменени в сделка при справедливи пазарни условия между независими, осведомени и желаещи страни. При наличност, се използват пазарните стойности, като при липсата на такива се използват стойности на база общоприети модели.

От своя страна пасивите се оценяват на стойност, за която те могат да бъдат прехвърлени или уредени в сделка при справедливи пазарни условия между независими, осведомени и желаещи страни. Следваният от нас подход е на база най-добрата прогнозна оценка на бъдещите паричните потоци.

По-долу са изброени основните балансови позиции, които водят до разминаване на собствения капитал по Платежоспособност II, спрямо този по МСФО:

- Положителната репутация и нематериалните активи се остойностяват с „нула“ в баланса по Платежоспособност II;
- Отсрочените аквизиционни разходи се остойностяват с „нула“ в баланса по Платежоспособност II;
- Стойността на недвижимата собственост, дяловите участия, заемите по МСФО е заменена с пазарните им стойности;
- Техническите резерви, застрахователни вземания и вземания от посредници са по-ниски в сравнение с тези от МСФО. Причина за това е методиката за изчисление на техническите резерви, базирана на най-добрата прогнозна оценка на паричните потоци и включената към тях добавка за риск. Предвид различната методология за разпознаваемост на премиите има разлика в начина на отчитане застрахователните вземания и застрахователните задължения между двата баланса.

Разпределението на допустимите собствени средства по редове

Превишението на активите над пасивите, съгласно счетоводния баланс по Платежоспособност II, възлиза на 37,274 хил. лева или с близо 9,499 хил. лева повече спрямо предходната година. Размерът на подчинения дълг се добавя към основния собствен капитал, с което стойността на собствените средства възлиза на 52,309 хил. лева.

Не се планира разпределение на дивиденди за отчетния период.

Информация относно собствения капитал на ЗК "УНИКА" АД

Позиция (в хил. лв.)	2017	2016
Основни собствени средства	52 309.65	43 997.81
Първи ред	37 274.94	33 807.13
Основен капитал	10 440.00	10 440.00
Друго	37 274.94	27 775.24
<i>Планирани дивиденди</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>
<i>Превъзшение на активите над пасивите</i>	<i>37 274.94</i>	<i>29 629.64</i>
Първи ред (ограничен) – подчинен дълг	4 202.45	4 177.49
Втори ред – подчинен дълг	10 832.27	10 190.68
Трети ред –Отсрочени данъчни активи	0.00	0.00
Намаление поради достигане на ограниченията	0.00	0.00
Собствени средства за покритие на КИП	52 309.65	43 997.81

Таблица 55 Информация относно собствения капитал на ЗК "УНИКА" АД

Съобразно изискванията по Платежоспособност II, са налице ограничения и допустимост по отношение на размера на собствените средства. Собственият капитал от ред 1 се счита за капитал с най-високо качество и може изцяло да бъде използван за покрития на капиталовото изискване за платежоспособност.

Таблица 55 показва разпределението на собствения капитал по редове и прави сравнителен анализ с данните от 31.12.2016 г. Към края на 2017 г. капиталът от ред 1 съставлява 71% от общия размер на допустимите собствени средства на ЗК "УНИКА" АД. Тъй като не се предвижда разпределение на дивиденди, позицията "очаквани дивиденди, разпределения и отчисления планирани дивиденди", е равна на нула. Капиталът от ред 2 се формира изцяло от подчинен дълг, а този от ред 3 се състои от отсрочени данъчни активи. Предвид текущото разпределение на капитала по редове не се предвижда извършване на корекция, въз основа на количествени ограничения.

Промяна в собствения капитал през отчетния период

Позиция	2017		2016		Промяна	
	в хил. лв.	%	в хил. лв.	%	в хил. лв.	%
Първи ред	37 274.94	71%	29 629.64	67%	7 645.30	4%
Първи ред - ограничени	4 202.45	8%	4 177.49	9%	24.96	-1%
Втори ред	10 832.27	21%	10 190.68	23%	641.59	-2%
Общо	52 309.65		43 997.81		8 311.84	

Таблица 56 Промени в собствения капитал през отчетния период

За периода от 2016 г. до 2017 г. собственият капитал на дружеството нараства с 8,311 хил. лева. Основна причина за това е положителния финансов резултат на дружеството, покачането на инвестициите и дяловите участия на ЗК "УНИКА" АД.

Допустимост и ограничения по отношение на собствените средства (за покриване на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) и минимално изискване за платежоспособност (МКИ))

По отношение на спазването на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП и МКИ) размерът на допустимите позиции на капитала от редове 2 и 3 е обект на следните количествени

ограничения. Тези ограничения трябва да бъдат такива, че да гарантират спазването най-малко на следните условия:

Покритие на КИП и МКИ по редове	Ограничения [в проценти]	Ограничения [BGN]
КИП - покритие		
Първи ред	Min. 50% от КИП	11 860.47
Първи ред - ограничени	Max. 20% от общия размер на първи ред	840.49
Трети ред	Max. 15% от КИП	3 558.14
Втори ред + Трети ред	Max. 50% от КИП	11 860.47
МКИ-покритие		
Първи ред	Min. 80% от МКИ	5 920.00
Първи ред - ограничени	Max. 20% от общия размер на първи ред	840.49
Втори ред	Max. 20% от МКИ	1 480.00

Таблица 57 Допустимост и ограничения по отношение на собствения капитал (общо)

Таблицата дава информация относно разпределението на основния и допустимия собствен капитал на ЗК "УНИКА" АД за покритие на КИП към 31 декември 2017 г. Към отчетната дата разпределението на капитала по редове е в рамките на допустимите ограничения и не е извършва корекция в основните собствени средства. Единствено корекция в допустимия капитал е извършена за целите на минималното капиталово покритие, където капиталът от трети ред не се взема предвид.

Основни компоненти на собствените средства (в хил. лв.)	Общо	Първи ред - неограничен	Първи ред-ограничен	Втори ред	Трети ред
Основни собствени средства	52 309.65	37 274.94	4 202.45	10 832.27	0.00
Допустими средства за покритие на КИП	52 309.65	37 274.94	4 202.45	10 832.27	0.00

Таблица 58 Допустими собствени средства към 31 декември 2017

С изключение на квотата, изискуема съобразно методологията на Платежоспособност II и докладвани към регулатора в количествената справка S.23.01, ЗК "УНИКА" АД не е обявявала друга допълнителна квота. От дружеството не са изисквани и допълнителни собствени средства.

5.2 Капиталово изискване за платежоспособност и минимално капиталово изискване

ЗК "УНИКА" АД прилага стандартната формула за изчисление на капиталовото изискване за платежоспособност. Калкулациите се извършват в съответствие с националните правни разпоредби относно Платежоспособност II и при презюмцията, че дружеството ще упражнява своята дейност като действащо предприятие. Капиталовото изискване за платежоспособност се калибрира с цел да се гарантира, че всички количествено измерими рискове, на които ЗК "УНИКА" АД е изложена, са взети под внимание. Това обхваща не само съществуващите дейности, но и нови такива, които се очаква да бъдат записани в рамките на следващите дванадесет месеца. По отношение на съществуващите бизнес дейности, капиталовото изискването за платежоспособност покрива само

неочакваните загуби. То отговаря на стойността под риск на основните собствени средства на дружеството при спазване на доверителен интервал от 99,5 % за период от една година.

Таблицата по-долу представя данни относно капиталовото и минималното изискването за платежоспособност по риск модули към 31 декември 2017 г.:

Общ преглед в хил. лева	2017	2016
Капиталово изискване за платежоспособност (КИП)	23 721	23 780
Общо капиталово изискване	21 316	21 174
Пазарен риск	10 136	8 556
Риск от неизпълнение от страна на контрагента	4 993	4 994
Подписвачески риск - животозастраховане	-	0
Подписвачески риск - общо застраховане	12 967	14 008
Подписвачески риск - здравно застраховане	357.08	382
<i>Диверсификационен ефект</i>	-7 136	-6 765
Операционен риск	2 429	2 656
Собствени средства за покритие на КИП	52 310	43 998
Подчинен дълг	15 035	14 585
Миноритарен интерес	0	0
КИП коефициент	220.5%	185.0%
Свободен ресурс	28 589	20 218
Минимално капиталово изискване (МКИ)	7 400	7 400

Таблица 59 Преглед на КИП и МКИ за периода 2016/2017

ЗК “УНИКА” АД не използва опростени изчисления за отделните рисковите модули и под-модули на стандартната формула. Също така не се използват специфични за компанията параметри, съобразно чл. 104, параграф 7 от Директива 2009/138/ЕС.

Линейното минимално капиталово изискване е равно на :

$$MCR_{linear} = MCR_{(linear,nl)} + MCR_{(linear,l)}$$

където

- $MCR_{(linear,nl)}$ представлява линейният елемент от формулата за общозастрахователните и презастрахователните задължения, а
- $MCR_{(linear,l)}$ представлява линейният елемент от формулата за животозастрахователните и презастрахователните задължения.

$MCR_{combined}$ се изчислява на база на MCR_{linear} и текущото капиталово изискване за платежоспособност.

5.3 Използване на подмодула на риска, свързан с акции, основаващ се на срока, при изчисляването на КИП

ЗК “УНИКА” АД няма експозиции към акции, за които да се прилага изчисление на риск, основаващо се на срока.

5.4 Разлика между стандартна формула и използвани вътрешни модели

ЗК “УНИКА” АД използва само стандартната формула.

5.5 Нарушения на минималното капиталово изискване и нарушения на капиталовото изискване за платежоспособност

За периода до отчетната дата, ЗК “УНИКА” АД декларира, че е изпълнявала капиталовото изискване за платежоспособност и минималното капиталово изискване и не са установени нарушения или несъответствия с нормативната база.

5.6 Друга информация

Цялата съществена информация е посочена в предходните глави.

Списък на фигурите в текста

Фигура 1 Структура на ЗК „УНИКА“ АД	5
Фигура 2 Управителен съвет на ЗК „УНИКА“ АД и структура на комитетите	11
Фигура 3 Структура на управителния съвет	12
Фигура 4 Актюерска функция.....	14
Фигура 5 Функцията по управление на риска	14
Фигура 6 Функция по съответствие и законосъобразност	15
Фигура 7 Вътрешен одит	15
Фигура 8 Основни принципи при възнаграждението	16
Фигура 9 Процес за оценка на професионалната квалификация и персоналната надеждност	18
Фигура 10 Организационна структура на системата за управление на риска	21
Фигура 11 Процес по управление на риска.....	23
Фигура 12 Процес по възлагане на дейности на външни изпълнители.....	30
Фигура 13 Структура на стандартната формула	32
Фигура 14 Развитие на основните компоненти на КИП 2016/2017.....	34
Фигура 15 Разпределение на подписваческия риск в общо застраховане	36
Фигура 16 Подписвачески риск в здравно застраховане.....	37
Фигура 17 Илюстрация на подхода относно НСА	38
Фигура 18 Разпределение на активите 2016/2017	40
Фигура 19 Разпределение на пазарния риск 2017/2016	42
Фигура 20 Парични потоци.....	47
Фигура 21 Дефиниции за анализ на чувствителността, стрес тест и сценарии	50
Фигура 22 Технически резерви общо застраховане и здравно застраховане	64
Фигура 23 Способност за покритие на загуби на собствения капитал.....	69
Фигура 24 Качествени критерии за разпределение на капитала по редове съотносими за ЗК “УНИКА” АД	70

Списък на таблиците в текста

Таблица 1 Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане, Бруто	7
Таблица 2 Премии, претенции и разходи по вид дейност - общо застраховане, Нето	8
Таблица 3 Технически резултати по географски райони	8
Таблица 4 Развитие на премиения приход	9
Таблица 5 Консолидиран отчет за промени в собствения капитал [в хил.лева] съобразно МСФО	10
Таблица 7 Структура на комитетите в ЗК „УНИКА“ АД	13
Таблица 8 Стратегия за управление на риска	22
Таблица 9 Изнесени дейности от съществено значение за дружеството	31
Таблица 10 Рисков профил – капиталовата платежоспособност на „ЗК УНИКА“ АД	33
Таблица 11 Подписвачески риск в общо застраховане	35
Таблица 12 КИП за подписвачески риск в здравното застраховане, подобно на общо застраховане	36
Таблица 13 Под-модули на пазарния риск	40
Таблица 14 КИП за пазарен риск	41
Таблица 15 Кредитен риск и риск от неизпълнение от страна на контрагента за тип 1 и тип 2	45
Таблица 16 Капиталово изискване за платежоспособност на операционния риск	48
Таблица 17 Преглед на анализа на чувствителността, стрес тестове и сценарии	50
Таблица 18 Кредитен спред в зависимост от рейтинга	52
Таблица 19 Анализ на чувствителността върху собствения капитал	53
Таблица 20 Валутни курсове	54
Таблица 21 Активи към 31.12.2017	56
Таблица 22 Нематериални активи	56
Таблица 23 Отсрочени разходи по придобиването	56
Таблица 24 Нематериални активи	56
Таблица 25 Отсрочени данъчни активи	57
Таблица 26 Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	57
Таблица 22 Презастрахователни възстановявания	57
Таблица 27 Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	57
Таблица 28 Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	58
Таблица 29 Акции в дъщерни дружества, включително участия	58
Таблица 30 Акции	58
Таблица 31 Акции	58
Таблица 32 Облигации	59
Таблица 33 Колективни инвестиционни схеми	59
Таблица 34 Деривати	60
Таблица 35 Други инвестиции	60
Таблица 36 Заеми и ипотечи	60
Таблица 37 Депозити към цеденти	60
Таблица 38 Застрахователни вземания и вземания от посредници	60
Таблица 39 Вземания от презастраховане	61
Таблица 40 Вземания (търговски, не застрахователни)	61
Таблица 41 Собствени акции (притежавани пряко)	61
Таблица 42 Парични средства и парични еквиваленти	61
Таблица 43 Други активи, които не са посочени другаде	61
Таблица 44 Оценка на техническите резерви	63
Таблица 45 Оценка на брутните технически резерви	65
Таблица 46 Оценка на брутните технически резерви	66
Таблица 46 Други пасиви	67
Таблица 47 Отсрочени данъчни задължения	67
Таблица 48 Застрахователни задължения и задължения към посредници	67
Таблица 49 Презастрахователни задължения	68
Таблица 50 Задължения (търговски, не застрахователни)	68
Таблица 51 Подчинени пасиви	68
Таблица 52 Други пасиви	68
Таблица 54 Съвместяване на собствен капитал по МСФО с регулаторния собствен капитал	71
Таблица 55 Информация относно собствения капитал на ЗК „УНИКА“ АД	72
Таблица 57 Промени в собствения капитал през отчетния период	72
Таблица 57 Допустимост и ограничения по отношение на собствения капитал (общо)	73
Таблица 58 Допустими собствени средства към 31 декември 2017	73
Таблица 59 Преглед на капиталово изискване за платежоспособност и минимално изискване за платежоспособност за периода 2016/2017	74

Речник

Термин	Определение
Брутни възникнали разходи	Всички технически разходи, направени от предприятието през отчетния период, на принципа на текущото начисляване.
(Частичен) Вътрешен модел	Вътрешните модели се разработват индивидуално от застрахователните и презастрахователните компании с цел по-прецизно изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност на съответна компания или на един или повече рискови модули или под-модули на основното капиталово изискване за платежоспособност. Вътрешните модели (цели или частични) се одобряват от надзорния орган.
Брутни застрахователни обезпечения	Общата стойност на застрахователните плащания и промяната в провизиите по застрахователни събития в рамките на финансовата година. Размерът на обезщетението се определя на база условията по застрахователните договори и не включва разходите за уреждане на претенциите или промяната в провизията на разходите за уреждане на претенции.
Нетни застрахователни обезпечения	Общата стойност на застрахователните плащания и промяната в провизиите по застрахователни събития в рамките на финансовата година с приспадната общата стойност на плащанията, получени от презастрахователни компании. Размерът на обезщетението се определя на база условията по застрахователните договори и не включва разходите за уреждане на претенциите или промяната в провизията на разходите за уреждане на претенции.
Най-добра прогнозна оценка	Най-добрата прогнозна оценка съответства на вероятно претеглената средна стойност на бъдещите парични потоци, като се вземе предвид стойността на парите във времето (очаквана настояща стойност на бъдещи парични потоци) при прилагане на съответната срочна структура на безрисковия лихвен процент.
Стойност на действащия бизнес	Настоящата стойност на бъдещите парични потоци по животозастрахователни договори намалена с настоящата стойност на капитала.
Икономическо капиталово изискване	Виж оценка на съвкупните нужди от платежоспособност.
Собствени средства	Собствените средства е сумата на основните собствени средства (включва превишение на активите над пасивите и подчинените задължения) и допълнителните собствени средства (включва позиции, различни от основните собствени средства, които могат да бъдат изискани за покриване на загуби).
Брутна записана премия	Брутни записани премии са премиите, дължими на застрахователно или презастрахователно предприятие за определен период от време, независимо от това дали тези премии са свързани изцяло или отчасти със застрахователно или презастрахователно покритие, осигурено в различен период от време.
Нетна записана премия	Нетните записани премии представляват сборът от пряката дейност и приетата презастрахователна дейност, намален със сумата, прехвърлена към презастрахователни предприятия.
Оценка на съвкупните нужди от платежоспособност	Общата стойност на капиталовото изискване
Редове	Елементите на основните собствени средства се класифицират като капитал от първи, втори и трети ред в зависимост от характеристиките, които притежават.

Коефициент на разходите	Съотношението на общата стойност на оперативните разходи, намален с получените презастрахователни комисиони към спечелената премия, включително спестовната част от премиите по получени по договори обвързани с индекс и с дялове в инвестиционен фонд.
Минимално капиталово изискване (МКИ)	Минимално ниво на сигурност, под което не следва да спада размерът на финансовите ресурси. Калкулира се по формула на база КИП.
Собствена оценка за риска и платежоспособността (СОРП)	Това е предварително планиран и специфичен за всяка Компания процес за оценка на платежоспособността ѝ. Той е неразделна част както от корпоративната стратегия и процеса по планиране на компанията, така и от цялостната концепция за управление на риска.
Риск апетит	Доброволно поемане на риск в рамките на капацитета за поемане на компанията.
Лимит за поемане на риск	Максималният праг, загуба или отклонение от планираните стойности, които дружеството би могло да поеме по отделните риск категории в съответствие с общия рисков апетит на дружеството.
Добавка за риск	Добавката за риск е такава, че да гарантира равностойността на техническите резерви на сумата, която се очаква да е необходима на застрахователните и презастрахователните предприятия за поемане и посрещане на застрахователните и презастрахователните задължения.
Ключови функции	Ключова функция е функция, която е определена по закон. Всяка функция работи под пълната отговорност на административния, управителния или надзорния орган, като се отчита пред него, и по целесъобразност подпомага другите функции при изпълнението на техните задачи.
Капиталово изискване за платежоспособност	Допустимият размер на собствени средства, които трябва да притежава застрахователно Дружество, за да посрещне капиталовите изисквания за платежоспособност. Калибрира се така че да обхване всички значими и измери за компанията рискове. Той взема предвид несигурността в резултатите на застрахователните предприятия по отношение на съществуващите застрахователни задължения, както и на новите дейности, които се очаква да бъдат записани през следващите 12 месеца.
Счетоводен баланс по платежоспособност	Общата сума на активите и пасивите на застрахователна Компания (различни от МСФО стандарт). Активите и пасивите се оценяват на стойност, за която те могат да бъдат заменени в сделка при справедливи пазарни условия между независими, осведомени и желаещи страни.
Стандартен модел	Стандартна формула за калкулиране на капиталовото изискване за платежоспособност
Брутна спечелена премия	Брутната спечелена премия означава премиите, свързани с риска, покрит от застрахователното или презастрахователното предприятие за определен период от време.
Нетна спечелена премия	Нетна спечелена премия означава премиите, свързани с риска, покрит от застрахователното или презастрахователното предприятие за определен период от време намалени със сумата, прехвърлена към презастрахователни предприятия.

Приложение I – Свързани и асоциирани дружества (31 декември 2017)

Дружество	Местонахождение	Дял от дружеството [%]
ЗК „УНИКА Живот“ Ад	България, София	99.94
Витоша Авто ООД	България, София	80.0

Приложение II – Регулаторни изисквания относно „Отчет за платежоспособността и финансовото състояние“

Регулаторни изисквания във връзка с „Отчет за платежоспособността и финансовото състояние“ са залегнали в следните параграфи. Освен тях, настоящият документ стъпва върху чл. 51 и чл. 56 от Директива 2019/138/ЕО на Европейския парламент и чл. 129 и чл. 133 от Кодекса за застраховането.

Глава А

Тази глава съдържа информация бизнес дейността и резултатите на компанията в съответствие с чл. 293 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 за допълнение на Директива 2019/138/ЕО на Европейския парламент, както и съгласно Насоки 1 и 2 от EIOPA-BoS-15/109 (Ниво 3).

Глава Б

Тази глава съдържа информация за системата за управление на компанията в съответствие с чл. 294 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 за допълнение на Директива 2019/138/ЕО на Европейския парламент, както и съгласно Насоки 3 и 4 от EIOPA-BoS-15/109 (Ниво 3).

Глава В

Тази глава съдържа информация за риск профила в съответствие с чл. 295 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2019/138/ЕО на Европейския парламент, както и съгласно Насока 5 от EIOPA-BoS-15/109 (Ниво 3).

Глава Г

В тази глава се прави оценка за целите на платежоспособността на компанията в съответствие с чл. 296 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2019/138/ЕО на Европейския парламент, както и съгласно Насоки от 5 до 10 от EIOPA-BoS-15/109 (Ниво 3).

Глава Д

Тази глава съдържа информация за управлението на капитала на компанията в съответствие с чл. 297 и чл. 298 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2019/138/ЕО на Европейския парламент, както и съгласно Насоки от 11 до 13 от EIOPA-BoS-15/109 (Ниво 3).